

NOVA ГАЗЕТА

№ 24 (233) Червень 13, 2013, Нью-Йорк

№ 24 (233), June 13, 2013, New York

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

ЧОМУ НЕ ВСТАЄ УКРАЇНА?

Стор. 4

СКАНДАЛ

**АМЕРИКА ПІД КОВПАКОМ
СПЕЦСЛУЖБ**

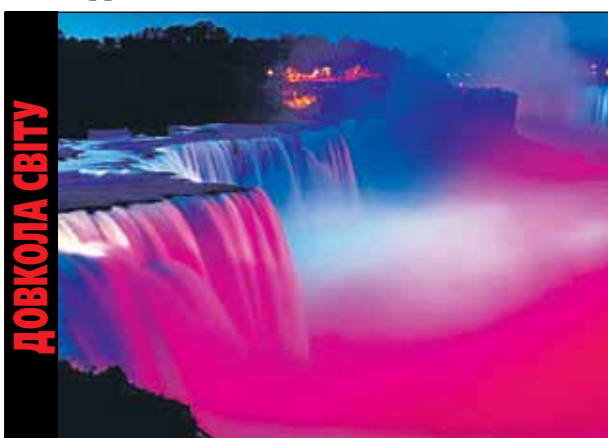
Стор. 8

У ГРОМАДІ

**СКАРБИ УКРАЇНСЬКОЇ
ФІЛАДЕЛЬФІЇ**

Стор. 16

ДОВОЛА СВІТУ

**ЗОЛОТА ПІДКОВА НІАГАРИ -
НА ЩАСТЯ**

Стор. 20-21

З ДНЕМ БАТЬКА!

Стор. 3, 19

14-16 ЧЕРВНЯ — ФЕСТИВАЛЬ У ЙОНКЕРСІ

За благословенням Єпископа Стемфордського Павла (Хомницького)

Молодіжна Молитовна Група «Чисті Серця» запрошує на:

І З'їзд Української Молоді
Молодіжний Молитовний Форум
при монастирі оо. Василіян у Glen Cove, L.I.N.Y.

З'їзд відбудеться 14,15, 16 Червня 2013 року (Father's Day)

за адресою:

St. Josaphat's Monastery
1 East Beach Drive,
Glen Cove, L.I.N.Y. 11542

У програмі з'їзду:

- спілкування з молоддю
- духовні науки
- екскурсія
- спортивні ігри
- перегляд фільму
- та багато іншого

“Прийдіть і подивіться”
(Ів. 1:46)

Для отримання детальної інформації,
або для реєстрації просимо звертатися до:

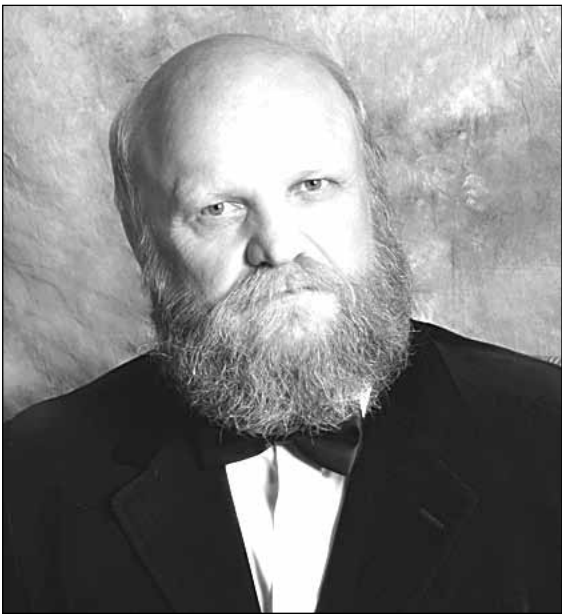
о. Євген Хомин ЧСВВ 1(917)975-1057

stjosaphatnvt@gmail.com

Роман Верхняк 1(347)737-4901

mmg.pure.hearts@gmail.com

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

16 червня в Америці, Канаді та багатьох інших країнах світу відзначатимуть День батька. На жаль, Україна ще не започаткувала такого дня на своїх теренах, а мала б це зробити однією з найперших. Бо роль і місце батька в нашій українській традиції величезна. Батьків поріг, батькова криниця, батькове напучування, батьків наказ, батькове благословення, батькова наука... Все наше життя пов'язане з батьком. Він разом з матір'ю – початок усіх початків.

Пригадую свого батька, який прожив на цій землі більше 90 літ. Тяжка йому випала доля. Юність припала на страхотливий Голодомор, який викосив все їхнє село на Поділлі. Рятуючись від голодної смерті, батько разом з товаришем вирішили тікати через радянсько-турецький кордон світ за очі зі страхотливої тюрми. Але їх затримали й дали по 8 років таборів суворого режиму. А коли закінчувався цей термін, вибухнула Друга світова війна, й батька забрали на фронт «кров'ю искупать свою віну». Він пройшов, пробіг, проповз на тузі ту жахливу війну від Сталінграда до Берліна. І коли його, ветерана-орденоносця, запросили до школи, аби він розповів діткам про «велику перемогу», він сказав їм не пропагандистські кліше, а зіркі слова правди. Про те, що війна – це великий гріх і велике горе, що «перемога» та оплачена горами трунів і ріками крові і що він, рядовий Лабунський, на відміну від своїх фронтowych побратимів, вижив тільки тому, що носив біля серця всю війну маленьку Біблію.

Батько став для нас, його дітей, беззаперечним авторитетом, гордістю й дороговказом, оперттям і мірилом усіх цінностей. І коли в житті ставало непереливки, ми, його діти, завжди запитували свою совість: «А як би вчинив наш батько?»

Така роль батька й таке ставлення до нього притаманне не тільки нашій родині. Українці здавна вважали батька основою всього, з чого складається життя. Недаремно ж наші славні предки часів Київської України-Руси неодмінно називалися Горями Святославовичами, Ярославими Володимировичами, Олегами Романовичами... За ім'ям йшло по-батькові. Як знак поваги до батька, як символ нескінченності роду.

Довелося мені якось писати передмову до книги спогадів відомого в нашій громаді президента кредитівки СУМА в Іонкерсі Володимира Козіцького. Він з малих літ залишився сиротою й з ранніх малечих років запам'ятав мало. Але, коли згадує своє довге й насичене подіями життя, то неодмінно згадує батька, який збивав йому, ще малому-премалому, палицею груші. Першими картинками життя для цього немолодого вже чоловіка на весь відпущений йому Богом вік залишилися батькові вуса й грушки, які батько назбирав своєму синові.

Дивлюся на свого сина й помічаю, як багато він бере від мене, свого батька. Всі науки в школі, всі книжки і фільми нічого не варті в порівнянні з батьківським словом, батьківською життєвою наукою. І як важливо, щоб ми навчили своїх дітей любити Бога й Україну, жити по правді, не гнатися за золотим тільцем, прожити життя так, щоб не було соромно перед дітьми й онуками. Щоб ми навчили їх не бути байдужими, боягузливими, підлими, хитрими, пристосуванцями.

Історія людства знає багато чудових прикладів, коли справу батьків гідно продовжували їхні сини. Вони підхоплювали естафету й несли її далі, передаючи вже своїм дітям. Тут, в Америці, для нас, українців, украй важливо передати своїм дітям нашу віру, мову, пісню, звичай... Аби залишалися вони українцями й українками, аби берегли наші святині так, як берегли їх наші попередники. І надзвичайно важливо, щоб зі старечих рук батьків наші прапори прийняли їхні діти. З Днем батька вас!

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

Наголоси й акценти

18-20 квітня 2013 року в Колумбійському університеті в Нью-Йорку відбулася конференція, на якій виступила також професорка Вікторія Кітерер, яка в своїй доповіді про Симона Петлюру змалювала голову Директорії в надзвичайно негативному світлі. Для прикладу наведу тільки останні тиради її виступу:

«Деякі модерні українські історики стверджують, що ситуація євреїв в Україні була б значно кращою, коли б замість більшовиків уряд Директорії залишився при владі. На основі писань Петлюри, ми можемо з упев-

СВЯТО ГЕРОЇВ

неністю встановити, що під відновленою владою Директорії національні меншини України зазнали б більше переслідувань, ніж навіть за царсько-го режиму, а єврейські погроми продовжувалися б довгий час...»

Я переслав до пані Кітерер листа на цю тему, в якому, зокрема, наголосив: «Моею метою в написанні цієї короткої замітки є не переконати вас у зворотньому, так як це, ймовірно, занадто пізно для зміни особистого мислення чи блага українсько-єврейських відносин. Тим не менше, я хотів би зробити три дуже коротких зауваження. По-перше, для вашого авторитету, як історика, було б краще визнати, хоча б один раз, що ваш герой і Петлюрин вбивця Шварцбард був найманцем радянської машини для вбивств (радянським агентом), тобто це не була просто помста праведного єврея. На жаль, занадто багато з його співвітчизників служили аналогічно. У 1932-1933 роках в Україні євреями були провідні радянські співробітники, які заморили голодом близько семи мільйонів українців. По-друге, ваша нещира турбота про антиросійську політику Петлюри в боротьбі за українську незалежність представляє суть проблеми в українсько-єврейських відносинах, які є так само непримиренними сьогодні, якими вони були протягом всієї історії. Багато євреїв незмінно ставали й продовжують ставати на бік гнобителів України. Жодна єврейська політична партія не підтримала українську незалежність у 1918 році. Ви самі вказуєте на слова «москаль» та «жид» як образливі, але слово «хахол» ви сприймаєте чудово. По-третє, незважаючи на всі ваші зусилля, ви не наводите жодних доказів прямої або непрямої участі самого С. Петлюри в погромах. Більше того, були накази Петлюри проти погромів, які ви визнаєте неохоче та відносите їх до його пошуків підтримки Заходу, приписуючи йому тим самим менш почесний мотив, але знову без жодних доказів. Я вважаю, що це не тільки неохайно, але й кричущо суб'єктивно. Сподіваюся, що коли-небудь ви примирите свої погляди з правдою. Хай допоможе вам у цьому Бог».

Але не треба бути в Колумбійському університеті, щоб почути антиукраїнські виступи і обливання помями наших героїв. Нещодавно в цитаделі українського духу, в Українському католицькому університеті (УКУ), що у Львові, віце-ректор Мирослав Маринович влаштував форум для виступу «незалежного науковця» без диплому Марка Царинника, який спромігся у своєму виступі очорнити слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Електронною поштою я звернув увагу Мирослава Мариновича, який був модератором цього виступу, на не-науковість виступу канадійця Марка Царинника в УКУ. Маринович відповів, що цей виступ відбувся через його недогляд. Шкода мені Мариновича, але ще більше шкода інституції УКУ та великого сина нашого народу владки Андрея.

Інколи в складних моментах, коли, здавалося б, досвід та практичність перемагають та насувають нову призму на людину, яка в студентські роки вірила, мабуть, наївно в правду та принципи, я особисто звертаюся до молодшого покоління, до якого колись належав і я, і кожен з нас. Можна було б не чіпати цього з надією, що й це мине. Казали, що не буде незалежної України, але вона є. Мабуть, і цьому фальшуванню та знущанню над історією настане кінець. Але внутрішньо щось підказує, що за правду треба-таки боротися. І я подався до українського рок-гурту «Тартак», щоб почути в їхній пісні такі слова: «Як уже набридло чути знову й знову порожні балачки, пафосні розмови! «Мова калинова»... «Пісня солов'їна»... Ще трохи побалакаємо – зникне Україна! Згубили культуру, забули історію, відчуваємося зайдами на своїй території. Віримо чужим, своїм не довіряємо, розводимо руками – маємо, що маємо! Сьогодні братаємося, щоб завтра продати. Кум іде на кума, брат іде на брата. Національна ідея як засіб спекуляції. Здобули державу – втратили націю... Коли ж у народу більше немає відваги, немає власної гордості, немає самоповаги, коли кожен за себе у своїй хаті скраю – у такого народу і героїв немає! Я не хочу бути героєм України – не цінує героїв моя країна!...»

Але у нашого народу герої є! Бо чому ж тоді ми, українці, кожного року вшановуємо наших героїв на окремому святі?! До речі, Другий Великий Збір Організації Українських Націоналістів у 1941 році, окрім іншого, постановив: «Обов'язуючі організаційні свята є: Свято Соборності 22 січня, Свято Героїв Революції дня 23-го травня і день боротьби 31-го серпня. Всі інші річні події, обходжені членами Організації, є пам'ятковими днями...»

Тобто, ці відзначення вимагають чогось більшого, ніж тільки згадки. Свято героїв було приурочене до трагічного дня 23 травня 1938 року, коли в Роттердамі радянським агентом Судоплатовим було підступно вбито Євгена Коновальця. Було також обумовлено, що саме в травні пішли з життя кращі сини України ХХ століття Микола Міхновський, Симон Петлюра та Євген Коновалець.

Мабуть, мало інших народів окремим святом вшановують своїх героїв. Причиною може бути наша трагічна історія, наше відчуття, що маємо більше героїв, ніж інші народи, а також тому, що, мабуть, ми відчуваємо потребу героїв для подальшої боротьби, бо вона все ще не закінчена. Не знаю іншого такого народу, котрий так цінив би героїзм, так шанував би героїв як український. Рівночасно, мабуть, немає іншого такого народу, який так не шанував би своїх героїв як ми.

На одній з перших демонстрацій проти режиму Януковича, що відбулася в солідарності з патріотами в Україні в Нью-Йорку ще в 2010 році, учасники винесли на вулицю перед Постійним представництвом України при ООН, а пізніше взяли в ходу до Постійного представництва Росії при ООН транспаранти, національні прапори України та США, а також червоно-чорні стяги. Хтось з учасників пізніше зробив зауваження мені, як організаторові, що червоно-чорні знамена не повинні мати місця на наших маніфестаціях, адже нашим єдиним виразником повинен бути синьо-жовтий прапор. Я чемно відповів, що демонстрація – це нагода для учасників висловити свої почуття. Ці почуття виявляються різними способами, включно з червоно-чорними стягами.

Недавно мій син Максим грав роль Анжорласа у музичній драмі «Лей Мізєраблс». Анжорлас – це керівник студентів, які організовують революцію. На початку першого заворушення він виголосує такі слова: «Настав час для нас усіх вирішити, хто ми є... Чи ви запитали себе, яку ціну ви готові заплатити. Чи це просто гра, якою забавляються. Фарби світу міняються з дня на день. Червоне – це кров обурених людей. Чорне – це темрява минулих століть. Червоне – це світ, який видніє для нас, чорне – це ніч, що мусить мати кінець. Ми маємо вищу ціль, наше мале життя мало значить!»

Червоно-чорний стяг – це стяг героїв. Це стяг тих, які мали вищу ціль і для яких їхнє власне життя було мало-важним супроти цієї цілі. Герої, я переконаний, є й тепер, вони живуть посеред нас, їх тільки треба покликати під святі наші знамена. І чомусь спадають у цьому зв'язку на думку вірші Анатолія Луїноса, поета, політ'язня ще з 1970 року. Звертаючись до нееньки-України, він у кількох словах схопив усю нашу трагічну історію, увесь наш біль і всю нашу надію: «Зірви з очей облудливу полуду, розбий для тебе зроблену труну, стань знову юною, невинною стань знову, вінком покрий просвітлене чоло. Поклич – твоє єдине лише слово. Й ми встанемо, що б там не було!»

Аскольд Лозинський

За київським часом

Задумана як масштабна й дієва, акція об'єднаної опозиції під гучною назвою «Вставай, Україно!» дедалі більше нагадує нудну виставу, з якої хочеться встати й піти геть. І хоч люди йдуть на цю акцію, бо хочуть бодай якось змінити життя в Україні, надії, що вона призведе до революційного вибуху, тануть немов морозиво в спеку.

Люди знову розчаровуються в опозиційних політиках і не вірять, що хтось з них може здолати Януковича. Причини такого розчарування й зневіри – в негативних процесах, які відбуваються всередині опозиції, яка нині вже давно не об'єднана, а знову роз'єднана. І хоч лідери опозиції переконують усіх, що вони монолітні як ніколи, шила в мішку не приховаєш. Остання акція «Вставай, Україно!» у Хмельницькому засвідчила, що Віталій Кличко знову щось «хитрує». Він пояснив свою відсутність на акції в Хмельницькому тим, що літо – це, мовляв, не та пора, коли треба проводити подібні акції.

Але сприятливої пори року можна й не дочекатися. Спочатку опозиція казала: «Ось, почекайте, настане весна – і ми їм покажемо». Але весна вже минула, а нічого особливого режиму опозиція так і не показала. Тепер настало літо і кажуть, що це пора низької політичної активності, краще на пляжі позагоряти. А там настане осінь, скажуть – людям треба картоплю копати, почекаємо до зими. А взимку буде холодно мітингувати.

Ні, не в порі року річ. Йдеться про речі складніші й тривожніші. Днями народні депутати та партійні функціонери «Батьківщини» написали Юлії Тимошенко листа, в якому звинувачують Арсенія Яценюка та його праву руку Миколу Мартиненку у небажанні боротись за звільнення экс-прем'єра з тюрми, появи нових «тушок» й намаганні Яценюка захопити партію «Батьківщина». Біло-сердечні закидають також «фронтівиком» в особі Арсенія Яценюка та його найближчого соратника Миколи Мартиненка нездатність організувати нормальну роботу фракції, абсолютну кулурність ухвалення стратегічних і тактичних рішень, фактичне відсторонення «старої гвардії» від управління фракцією, явний програв внутрішньопозиційної конкуренції УДАРу та «Свободі» та багато іншого.

Незадовго до об'єднавчого з'їзду «Батьківщини», на якому має остаточно оформитись лідерство «Фронту змін», значна частина старих соратників Тимошенко зважилась на відчайдушний крок і розповіла Юлі правду про гнітючу ситуацію, що склалася у фракції та партії, вказала на винуватців – Яценюка та Мартиненка та спитала у Тимошенко поради, як діяти далі.

Підписали лист 12 керівників обласних партійних організацій «Батьківщини» (саме ті, що нещодавно вимагали виключити з фракції кількох депутатів, що пройшли за квотою «Фронту»), приблизно третина членів політради, яка складається з шістдесяти осіб, та рядові партійці. У листі Юлії Тимошенко вони, зокрема, пишуть: «Ми дуже довго відкладали написання цього листа, оскільки вважали некоректним просити Вас вирішувати партійні проблеми в той час, коли Ваше власне життя пере-

Давньою українською хворобою «Де два українці - там три гетьмани» вже уражено й лідерів нинішньої опозиції

ЧОМУ НЕ ВСТАЄ УКРАЇНА?

На акції «Вставай, Україно!» в Хмельницькому Віталія Кличка чомусь не було

творюється на щоденну боротьбу за виживання. Але нині настав момент, коли без Вашої поради ми просто не знаємо, яким чином діяти далі. Нині ми маємо серйозні підстави вважати, що окремі люди, які ретранслюють ніби-то Вашу волю, насправді не зацікавлені у Вашому звільненні з в'язниці, не зацікавлені вони і в поваленні нинішнього режиму та Вашій перемозі на майбутніх президентських виборах...»

Люди, які виходять на акцію «Вставай, Україно!» з подивом констатували, що трійка лідерів опозиції зовсім не прагне, аби конкурентом Януковича на виборах 2015 року була Ю. Тимошенко. Саме про це пишуть і автори листа до Юлі: «З тих пір, як «Батьківщина» почала тісно співпрацювати з Арсенієм Яценюком, питання Вашого майбутнього президентства замовчується, як «незручна» тема, а про Вас публічно згадують дедалі менше і менше. Багато для кого Ви зайві у трійці Кличко-Яценюк-Тягнибок...»

Люди відчувають фальш у словах політиків дуже швидко. Саме тому підупали останнім часом рейтинги трійки лідерів опозиції, а Віталій Кличко, відчувши це, взагалі вирішив більше не ходити на акції «Вставай, Украї-

но!». Побожування, що опозиція, де кожен з трьох лідерів тягне ковдру на себе, почне розсипатися, здається, справджується. І цьому аплодують на Банковій. Там чекали саме такого розвитку подій.

15 червня на Михайлівській площі в Києві відбудеться урочистий об'єднавчий з'їзд опозиції. Український народ сподівався, що після нього вона стане ще згуртованішою, ще монолітнішою. Але на таке міг сподіватися тільки той, хто не знає, які процеси відбуваються в надрах сьогоднішньої опозиції, які тектонічні тертя й удари там загрожують зруйнувати все до щенту. Варто почитати лише рядки з листа до Юлії Тимошенко, аби зрозуміти, що Янукович нині може спати спокійно – ніхто йому гідної конкуренції не складе. А з урахуванням, що на Януковича в 2015-му працюватиме весь адміністративний ресурс, буде задіяно всі «білі» й «чорні» політтехнології, сподіватися, що Україна скине кайдани в 2015 році може тільки дуже наївна людина.

«Ми всі усвідомлюємо, що об'єднання демократичних сил – це єдиний можливий шлях подальшого розвитку України. Ми палко підтримуємо цей процес та докладаємо чималих зусиль

для того, щоб досягти інтеграції членів об'єднаної опозиції під знаменами «Батьківщини» інших партій – що всі їхні члени вступлять до лав нашої партії, а інші партії буде ліквідовано. Що нова «Батьківщина» під Вашим керівництвом буде найпотужнішою політичною силою в державі. Ми вірили, що можливою перспективою є тісний союз з УДАРОм та «Свободою». Але те, що нині пропонується, це, в кращому випадку, запрошення «хазарів на царство», а в гіршому – повільне, повзуче захоплення Вашої партії...»

Якби це писали прості дядьки з вулиці, ще можна було б допустити, що люди не знають усіх нюансів, а тому згущують фарби. Але автори цього листа – найбільш близькі соратники Юлії Тимошенко, перевірені в політичних баталіях бійці, яким пропонувалися мільйони за перехід до фракції Партії регіонів. Вони знають, що пишуть, і від цього стає ще більш гірко.

«Сьогодні нам здається, що Ваші ідеї перекручуються та використовуються в особистих цілях, здається, що насправді на Вашому імені спекулюють заради розкручування власних амбіцій окремі недолугі політики, з яких виборці лише сміються. Відбувається змова, що призведе до перемоги Януковича в 2015 році. З огляду на це, ми готові виступити єдиним фронтом на захист ідеалів «Батьківщини» й написали цей лист не для того, щоб захистити якісь посади чи впливи. Наша єдина мета – щаслива й вільна Україна з Президентом Юлією Тимошенко».

Підозри, що з опозицією не все гаразд, виникли не сьогодні. Ще до написання цього листа, коли переляканий Янукович випустив на волю Юрія Луценка, Україна була здивована, що трійка Яценюк-Кличко-Тягнибок навіть не зробила спроби трохи

розступитися, щоб пропустити в лідери цього відважного героя, справжнього борця з режимом. Було дивно й незрозуміло, що не він після звільнення очолив об'єднану опозицію, а все ті ж далекі від образу лідера нації тимчасові фігури, які ввійшли в смак, доки Тимошенко й Луценко парилися на нарах, і тепер бачать себе тільки на найвищій державній посаді в країні. Але для цього кожному з них треба ще з'їсти дуже багато каші. Бо не може, наприклад, бути президентом особа, яка хоч і має харизму, але тільки недавно залишила професійний ринг і в політиці розуміється так само мало, як Арсеній Яценюк у боксі. Натомість, харизми Яценюка не вистачить навіть для того, аби стати мером Василькова, а він переконаний, що він і тільки він змінить Януковича в 2015 році. Олег Тягнибок – чесний, мужній, патріотичний, але досвіду й освіти для президентства в нього явно малувато. Та й лякає він своїм максималізмом Центральну, Східну й Південну Україну, а без них, опираючись на підтримку лише галичан, буковинців й волиняків, сподіватися на перемогу на президентських виборах марно.

Ім би всім разом обняти Юрія Луценка, визнати його лідером і разом робити нині головну справу – визволити з неволі Юлію Тимошенко. А вона знає, як перемогти Януковича. Одного місяця на волі їй достатньо, щоб підняти свій рейтинг в народі до захмарних висот. Саме тому й боїться, незважаючи на всі попередження й вимоги Європи, випустити її з Качанівської колонії Янукович. Він-то точно знає, що з конкуренткою Юлією йому на виборах-2015 нічого не світить. Абсолютно нічого.

Тарас Гнип
Спеціально
для «Нової газети»
Київ

В УКРАЇНІ

АКЦІЯ
«ВСТАВАЙ, УКРАЇНО!»
В ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ

Марш опозиційних сил у рамках загальнонаціональної акції протесту «Вставай, Україно!» у Хмельницькому відбувся за участі від 5 до 8 тисяч прихильників. Очолили колону лідер парламентської фракції ВО «Батьківщина» Арсеній Яценюк та лідер ВО «Свобода» Олег Тягнибок. Лідер УДАРу Віталій Кличко не був присутній на марші. В партії зазначили, що його візит до Хмельницького з невідомих причин скасовано. Таким чином, УДАР у Хмельницькому на акції опозиції представляли лише місцеві політики.

Колона мітингувальників рушила від площі біля кінотеатру ім.Тараса Шевченка. Люди тримали плакати «Вставай, Україно!», національні та партійні прапори. Після маршу на площі біля Хмельницької облдержадміністрації розпочався мітинг опозиційних сил. За даними «Батьківщини», у ньому взяли участь понад 5 тисяч хмельничан та жителів області. Разом з тим, у «Свободі» зазначили, що у марші опозиційних сил взяли участь близько 8 тисяч учасників. «Попереду колони учасники розгорнули великий синьо-жовтий прапор. До маршу постійно приєднувалися нові учасники. Під час маршу люди скандували: «Банду – геть!», «Геть режим Януковича!»

Як заявив під час мітингу Яценюк, наступний марш та мітинг у рамках загальнонаціональної акції «Вставай, Україно!» відбудеться у Миколаєві.

ТЮРЕМНИКИ
ВІДМОВИЛИ ЮЛІ
ТИМОШЕНКО
ПОБАЧИТИСЯ З ТЯЖКО
ХВОРОЮ МАТІР'Ю

Керівництво Качанівської колонії розглянуло заяву экс-прем'єра Юлії Тимошенко, в якій вона попросила відпустити її на побачення з хворою мамою за межами колонії та лікарні, й відмовило ув'язненій экс-прем'єрці в побаченні. «Цю заяву розглянуто, і ще раз наголошую, що правових підстав, згідно з Кри-

мінально-виконавчим кодексом, немає», – сказав перший заступник голови Державної пенітенціарної служби України Сергій Сидоренко. Як відомо, у понеділок, 10 червня, речник Пенітенціарної служби Ігор Андрушко заявив про можливість того, що экс-прем'єра Юлію Тимошенко можуть відпустити додому, до хворої матері.

Водночас, захисник Тимошенко Сергій Власенко, нагадав, що його клієнтка написала заяву з проханням відпустити її до матері й речник Андрушко обнадіяв її. «Я ще раз цитую пана Андрушка: «Ув'язнена вправі у разі тимчасових форс-мажорних життєвих обставин тимчасово полишити лікарню». Не про колонію йшлося. Лікарню!», – підкреслив Власенко. «Я щиро бажаю пану Андрушкові, щоб його мама, якщо вона жива, відчула те, що відчула вчора мама Юлії Тимошенко», – заявив він.

КИШЕНЬКОВІ СУДУ
ПРИСЛУЖУЮТЬ
ЗЛОЧИННІЙ ВЛАДІ

Київський окружний адмінсуд відмовив Миколі Недільку, адвокату кандидата на посаду мера Валерія Поповича, у задоволенні позову проти Васильківської ТВК з вимогою визнати недійсними результати виборів, що відбулися 2 червня. Наразі позивачі планують подати апеляцію.

Засідання суду під головуванням судді Брагіної завершилося винесенням постанови з «дебільними формулюваннями, незрозумілими посиланнями на статті законодавства про вибори, купою орфографічних помилок та спотворенням прізвища «переможця» на Сабаш С.В. (кандидат, що за підсумками підрахунку голосів переміг – Володимир Сабадаш)».

«Київський окружний адмінсуд фактично відмазався від позову з наданням повної картини фальшувань, які відбувалися у місті під час голосування. Відеодокази були надіслані головам опозиційних парламентських фракцій, належним чином подані через канцелярію суду, однак про них у постанові взагалі навіть і не згадувалось», – зазначив М.Неділько.

Як відомо, на виборах мера Васильківки, що відбулися 2 червня, ТВК визнала переможцем представника Партії регіонів Володимира Сабадаша. Його відрив від кандидата-«ударівця» Сергія Сабова становив 234 голоси. Третє місце посів двічі экс-мер Васильківки Валерій Попович. Він оскаржив дії ТВК, а його штаб заявив про викриття спроби фальсифікації виборів, організованої сином і племінником голови ТВК Василькова Наталі Маркової. Відповідні відеодокази та свідчення молодих людей були оприлюднені на судовому засіданні Київського окружного адмінсуду. Однак суд зробив вигляд, що не чув і не бачив цих доказів.

ДЛЯ ОБ'ЄДНАННЯ
З «БАТЬКІВЩИНОЮ»
ПАРТІЇ
САМОРОЗПУСТАТЬСЯ

У зв'язку зі злиттям з партією «Батьківщина» партії «Фронт змін» і «Реформи та порядок» саморозпустяться. Про це 10 червня заявив депутат фракції «Батьківщина» Сергій Соболев в ефірі телеканалу ICTV.

«Це буде злиття партій, без сумніву. Згідно із законом, юридично партії зіллються», – додав Соболев. Як відомо, урочистий об'єднавчий з'їзд ОО «Батьківщина» відбудеться 15 червня на Михайлівській площі в Києві.

Згідно з інформацією прес-служби політсили, до «Батьківщини» приєднаються «Фронт змін», партія «Реформи та порядок», а також деякі представники «Народного руху» (Борис Тарасюк та інші). Окрім того, в прес-службі не виключили, що до об'єднання можуть долучитися представники й інших політичних сил.

КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНЦІВ,
ГОТОВИХ ІТИ
НА ПРОТЕСТИ,
ЗРОСТАЄ

За останні півроку протестні настрої українців зросли. Про це свідчать результати дослідження фонду «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва», які оприлюднила 11 червня на прес-конференції аналітик фонду Марія Золкіна.

За її словами, загалом 25,5% українців вважають, що найближчим часом у їхньому селі або місті можуть відбутися масові протестні виступи в разі погіршення рівня життя або з метою захисту своїх прав і свобод. Особисто брати участь в подібних акціях готові 25% українців, водночас 36% не збирається брати участі у мітингах і демонстраціях.

«Порівняно з жовтнем 2012 року, кількість людей, які готові виходити на вулиці, зросла на 5% і значно зменшилась кількість тих, хто точно не збирається протестувати, – з 51 до 36%», – зазначила Золкіна.

Найбільше очікують масових виступів в центральному регіоні – 35% респондентів, і значно менше у південному та східному – 17%. Найбільш налаштованими на участь в акціях протесту є виборці ВО «Свобода» – 52%, досить протестні настрої також серед виборців ВО «Батьківщина» – 41% й УДАР – 35%.

За словами Золкіної, основними причинами, які можуть спонукати людей особисто вийти на вулицю з виявом протесту, є погіршення їхнього соціально-економічного становища.

Згідно з результатами дослідження, це, зокрема, різке зниження рівня життя – 34,5% опитаних; не виплата зарплат пенсій, стипендій – 32%; різке підвищення цін – 21%; зростання безробіття – 19%.

УКРАЇНКИ
В СЕКСУАЛЬНОМУ
РАБСТВІ

У Миколаївській області затримано сутенерів, які обманом вербували дівчат, переправляли їх до східних країн і примушували займатися проституцією. Про це повідомили в секторі зв'язків із громадськістю УМВС України в Миколаївській області.

В рамках кримінального провадження правоохоронці затримали двох мешканців Миколаївської області – 32-річного організатора і його 30-річного співлиника. Наразі основного фігуранта у справі заарештовано і він перебуває під вартою в Миколаївському слідчому ізоляторі.

Дівчата потрапляли в сексуальне рабство на території Туреччини, Сирії, Об'єднаних Арабських Еміратів та Лівану. У Туреччині було встановлено двох іноземних сутенерів, які за дівчат нараховували українському «партнеру» відсоток за кожен день «роботи» дівчат у клубах (близько 20 доларів на добу за одну дівчину). Гроші чоловік одержував через міжнародні системи грошових переказів щотижня. У Сирії, ОАЕ і Лівані організатор налагодив трафік дівчат через іншого співлиника. За кордоном дівчата працювали в нічних клубах і були змушені надавати платні сексуальні послуги.

За фактами торгівлі людьми і сутенерства затриманим особам повідомлено про підозру в скоєнні кримінальних злочинів, передбачених ст.149 і ст.303 КК України, санкції яких передбачають покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років.

ЇХНЕ МІСЦЕ –
В РІДНІЙ ЗЕМЛІ

Наступного року у Львові, на Личаківському цвинтарі планують перепоховати останки голови Проводу Організації українських націоналістів (ОУН) Євгена Коновальця. Канадійська організація ОУН, яка оплачує місце поховання Коновальця у Роттердамі (Нідерланди), доручила займатись організацією перепоховання полковника голові Центрального проводу ОУН (державників) Павлові Дорожинському. Він сподівається, що останки Коновальця, а також його дружини Ольги й сина Юрія, які спочивають у Римі, перепоховають у Львові навесні 2014 року.

Що стосується перепоховання останків провідника ОУН Степана Бандери, який спочиває на мюнхенському цвинтарі (Німеччина), то має бути згода рідних. Раніше

вони говорили про те, що погодяться за умови перепоховання в Україні Коновальця й Мельника. Також кілька разів висувалися ініціативи щодо перепоховання в Україну останків видатного українського державного і політичного діяча, голови Директорії УНР Симона Петлюри, який похований на паризькому цвинтарі Монпарнас. Так, ще 2003 року Львівська обласна рада підтримала пропозицію тодішнього народного депутата Андрія Шкіля про перепоховання Петлюри в Україні. 2008 року тодішній народний депутат від НУ-НС Микола Кульчицький запропонував перепоховати прах Петлюри в Україні, на його малій батьківщині – в Полтаві. Проте ці ініціативи так і не було реалізовано.

ПЕТРИКІВСЬКИЙ
РОЗПИС ЗМАГАЄТЬСЯ
ЗА СТАТУС
НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ
СПАДЩИНИ ЛЮДСТВА

У штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі 10 червня презентували український народний живопис. Кандидатів на це звання обирають раз на два роки, і разом з Україною на нього нині претендує Угорщина, яка номінує свій пісенний фольклор. Якщо Україна отримає більше голосів, то складе компанію французькій кухні та аргентинському танго, які вже визнані духовним надбанням людства.

Для шанувальників старовини привезли добірку найкращих робіт з колекції Дніпропетровського художнього музею. Організатори сподіваються, що презентація в Парижі, де Петриківку можуть побачити представники усіх країн-членів ЮНЕСКО, допоможе Україні отримати додаткові голоси під час остаточного голосування в грудні в Баку. А поборотися є за що, адже, окрім престижу, цей статус може дати й цілком матеріальні переваги. Наприклад, пожавити туризм і залучити в нього інвестиції.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

Актуальне інтерв'ю

Про співрозмовницю: Ліна КОСТЕНКО – видатна українська поетеса-шістдесятниця. Народилася 19 березня 1930 року в містечку Ржищів на Київщині. В 6-річному віці разом з батьками переїхала до Києва. Вищу освіту здобула в Київському педагогічному інституті та Московському літературному інституті імені М. Горького. У радянські часи брала активну участь у дисидентському русі, за що була надовго виключена з літературного процесу. Авторка поетичних збірок «Над берегами вічної ріки» (1977), «Неповторність» (1980), «Сад нетанучих скульптур» (1987), роману у віршах «Маруся Чурай» (1979), поеми «Берестечко» (1999). 2010 року опублікувала перший прозовий роман «Записки українського самашедшого», що став одним з лідерів продажу серед українських книжок у 2011 році. Почесний професор Києво-Могилянської академії, почесний доктор Львівського та Чернівецького університетів.

Лауреат Шевченківської премії (1987), премії Антоновичів (1989), премії Петрарки (1994). Відмовилась від звання Героя України, заявивши: «Я політичної біжухерії не ношу». Мешкає й працює в Києві.

– Ліно Васи́лівно, знаю про вашу чорнобильську епопею, бо й сам до неї свого часу долучився. Які масштаби знахідок у Чорнобильській зоні, а точніше, яким є доробок експедицій, у яких ви брали найактивнішу участь?

– Я розпочала б із масштабів втрат Полісся, які мало хто уявляє. Після аварії на ЧАЕС зник цілий материк унікального етнокультурного значення – ідеться не просто про втрачені, закопані під землю бульдозерами села або ж ті, що залишилися без жителів. Понад 150 тисяч людей евакуювали. Тільки вдумаймося: Україна втратила 4125 квадратних кілометрів і 178 населених пунктів лише в зоні відчуження. Але є ще третя зона – це 635 сіл і містечок, де проживають понад 650 тисяч людей. Тобто нами втрачено територію більшу, ніж уся Словачина, це – майже дві Бельгії чи три Ізраїля. А ще – цілий

етнос! Корінні поліщуки розсіялися «по світах», десь вони стають полтавцями, десь херсонцями, але як унікальний слов'янський етнос зникають.

Нині музейно-архівний фонд нашого центру налічує майже 42 тисячі історико-етнографічних і археологічних експонатів, майже 125 тисяч архівних документів, зокрема, 80 тисяч фотографій і понад 3 тисячі годин аудіо- та відеозаписів, що фіксують різні аспекти матеріальної і духовної культури поліщуків. А ще 16 тисяч документів на паперовій основі, відшуканих у кинутих житлах зони і держустановах. За матеріалами наших польових досліджень випущено понад 30 наукових і науково-популярних видань, три компакт-диски із традиційною музикою Полісся, змонтовано декілька фільмів. Зібрані коло-сальні матеріали вже сьогодні є вагомим базисом для створення окремого музею-архіву та науково-інформаційного фонду етнокультурної спадщини ураженого

ЛІНА КОСТЕНКО: «ПОСТМОДЕРНІЗМ ПРАВИТЬ БАЛ НЕ ГІРШЕ САТАНИ»

Ліна Костенко зі своїм чоловіком Василем Цвіркуновим

Полісся, що дозволило б зберегти для нащадків історичний образ цього дивовижного краю. Але вже не один рік ці численні знахідки (а серед них є доволі габаритні, скажімо, скрині, яким по 200 років, або дерев'яні скульптури) лежать на трьох складах: у кінотеатрі Чорнобиля, в ангарах-складах в Іванкові й іще на одному складі в Києві по вулиці маршала Рибалка. А перешкодою на шляху створення такого архіву-музею чорнобильської Атлантиди є відсутність приміщення (необхідно до 3000 кв. м).

– Одинадцять років тому мені трапилася унікальна нагода разом із вами об'їхати багато сіл Чорнобильської зони. Тоді особливо вразили дивовижні тамтешні жінки, бабусі, котрих іще називають «самоселами» й котрі ставилися до вас як до дуже близької людини. Чи живі вони сьогодні?

– Ви зачепили дуже дороге серцю струни. Я відразу хотіла б попросити, щоб тих людей ніхто не називав самоселами: це об-

разливо, адже там їхня батьківщина. Вони виростили там і продовжують жити після аварії у своїх рідних будинках – хай і забуті Богом і державою. Ось ви теж, напевно, добре запам'ятали тоді село Луб'янку та її жителів, яких тоді там було 55. Пам'ятаєте, зокрема, Настю, котру перед нашим приїздом побили бандити, проломивши голову? Тоді вона вижила, але зовсім недавно її вбили ті ж таки бандити, що прийшли з лісу. А ще там жив Микола, якого ми називали «мером» села, і жінка на ім'я Маша – пам'ятаєте, ми познайомились із нею, коли по доріжці услід за Машею нам назустріч ішов лелека? Так от, важко собі уявити: Микола спершу убив дружину Машу, а потім і себе. Все це – від безвиході. Узагалі, для мене Луб'янка, в якій тепер залишилося лише шестеро мешканців, – якась модель усього Полісся, що зникає. А ось та бойова й світла жінка з Ладичивів, котра пригощала нас величезними сушеними ляшками, жива... Загалом кількість жителів 30-кілометрової зони за останні

Ліна Костенко біля четвертого реактора ЧАЕС

роки зменшилося з кількох тисяч до двохсот осіб.

– Згадуються ваші давні слова: «Легше заспівати «Ще не вмерла Україна», ніж поїхати туди, де вона справді вмерла»...

– В експедиції на мені лежали обов'язки передусім архівіста, і ось в одній сільській хатині мені довелося серед зими виколупувати з-під льоду сімейні фотографії колишніх жителів. Для чиновників це, напевно, дрібниця, не варта уваги, та й не бувають там урядовці або народні депутати! А моє тодішнє відчуття – нібито я виколупую з-під льоду свій народ. Узагалі ж, разом із унікальними, подеколи двохсотрічними предметами побуту поліщуків, іконами, неповторними вишиванками, стародавніми прялками, рушниками й іншими етнокультурними раритетами, ми знаходимо не лише сімейні, а й показові – в плані радянського головоутяпства – документи. У цілому, це сам по собі геніальний матеріал для письменника, подібного ніде не знайти.

– Так, але ви щось не поспішаєте віддати його у видавництво, випустити книгою, хоча ще сім років тому казали, буцімто закінчуєте повість на постчорнобильську тему...

– Справді, та нині це аж ніяк не одна повість. Але, по-перше, ще радянська влада, яка відлучила мене від публікацій на цілих 16 років, виробила в мене звичку не поспішати з друкуванням. А по-друге, матеріал увесь час поповнюється і поглиблюється, й не хочеться, аби текст був на рівні банальної хроніки чи «плачу». Але дещо я вже передаю до видавництва: незабаром має бути опубліковано...

– Вибачте, що різко переоскакую на іншу тему, але мені надзвичайно цікаво, як би ви оцінили з висоти сьогодення Помаранчеву революцію?

– Вона належить історії. Вона належить усьому народові, й вона була прекрасна, хоча вожді її здали, зрадили. Слова «Чи варті вожді тих очей на Майдані?» вже мають однозначну, підкориговану роками відповідь. Але це питання інше. Так чи інакше, та революція не була сьакою-такою, як тепер багато хто намагається про неї говорити. До речі, вона розпочалася, по суті, як журналістська революція – до честі вашого брата. І нині я більше сподіваюся не на депутатів або владних урядовців, а саме на журналістів. Правда, їм нині самим складно, може, важче буде, ніж раніше, боротися з «темниками». В умовах оцієї самої кризи наших журналістів іще активніше спробують зробити, даруйте, дурниками. І не лише господарі медіа, а й самі політики. Тут залишається тільки надія на порядність хоч якоїсь частини журналістів.

– **Поїздки завжди супроводжували вашу творчість і ваше життя. Ви, мабуть, звикли до них іще тоді, коли разом із чоловіком – незабутнім Василем Васильовичем Цвіркуновим, котрого досі з вдячністю згадують кіномитці, об'їздили на «Запорожці» чи не всю Україну?**

– Колись я вже розповідала про ті наші поїздки. Справді, у сімейних експедиціях великою тодішньою «зоною» – Україною – ми проводили більшість вихідних. Зазвичай уранці в суботу Василь Васильович відкривав дверця нашого «Запорожця» із ручним управлінням (під час війни чоловік втратив ногу, фактично повернувся з того світу після поранення) й запитував: «Ну, Ліночко, куди їдемо сьогодні?». І ми чи не кожен вихідні перебували в тих експедиціях – від південних, рідних його степів до Полісся. Зупинялись у готелях «без вікон, без дверей», але для себе відкривали дуже багато цікавого. Якби не ті поїздки, то, скажімо, й моє «Берестечко» могло не з'явитись, або народилося б зовсім іншим. Справді, дуже важливо було дихати повітрям тієї місцини, вдивлятися в ландшафти.

А під час поїздки до Корецького монастиря на Волині відшукали могилу дивовижної жінки – фрейліни царського двору Анни Оленіної, котрій Пушкін присвятив чимало віршів і ще й сватався до неї, щоправда, безрезультатно. Нині її могила доглянута, там стоїть пам'ятник. А вже після того, перебуваючи в Парижі на одному літературному зібранні, я втекла звідти десь за 200 км – до провінції Ланжерон, де мер міста люб'язно допоміг мені ознайомитися з архівами, що стосуються родичів Оленіної по лінії її чоловіка графа Ланжерона. Пізніше я написала про дивовижну долю пушкінської музи і, сподіваюся, колись це видам.

Було ще багато цікавих подорожей і знахідок. А що стосується самого Василя Васильовича Цвіркунова, то це був дивовижний чоловік, який відіграв велику роль у житті українського кіно й у моєму особистому. Адже саме при ньому виходили кращі фільми Осипи, Ілленка, Миколайчука... «Тіні забутих предків» Параджанова коштували йому як директору кіностудії імені Довженка стільки нервів і здоров'я! Справжній інтелігент, він завжди стоячи зустрічав у кабінеті навіть освітлювача чи двірника і, здається, лише раз у житті підвищив на мене голос. Це сталося, коли нашу машину занесло, і я при тому скрикнула, чим ледь не збила його з пантелику. Та все обійшлося, аварії ми уникали – завдяки йому. Крім того, він був справжнім захисником і громовідводом від настирливих «доброзичливців» і графоманів, котрі надсилали мені купи рукописів, чомусь вважаючи, що я їх неодмінно повинна прочитати й оцінити.

– **Ще в роки перебудових ви дуже образно й точно схарактеризували час: «Гряде неоцизм – я в ньому не існую»... Як нині оцінили б стан вітчизняної літератури?**

– Відтоді на щось краще не повертало, на жаль. Частіше шумлять «про малое – се великое». Переважають твори без будь-якого нутра та чуттів, не-

долугий і крикливий постмодернізм править бал не гірше сатани. Справжнє художнє слово знецінене, його підмінено тріскотнею. У нас практично немає еліти – поціновувачів справжнього й законодавців високих смаків. Тому все й рветься, там де тонко... Я вже не кажу про те, що через відсутність системи книгорозповсюдження, Україна як цілісна культурна спільнота також доволі розірвана. А телебачення добиває її своєю антикультурністю, отруйною чужою «клубничкою».

Скажімо, нещодавно в центрі Пінчука була виставка одного відомого в Європі художника. Серед головних експонатів – така інсталяція: відрізана голова корови пас на склом разом із мухами. Загалом до постмодерністських творів живопису, точніше, до кращих із них, я ставлюсь із цікавістю. Ця коров'яча голова теж по-своєму вражає – як апофеоз недолугості сучасного суспільства. Але таку само відрізану голову, і не лише коров'ячу, а й голову людину, скажімо, я бачила у Чорнобильській зоні: свого роду постмодернізм, який приготувало саме життя. Для нього не знадобилась участь художника. І я думаю: той відомий у Європі чоловік зі своєю виставкою постав у центрі уваги сучасника, а от, скажімо, ця ж наша культурологічна виставка рік у рік дедалі меншає за площею та й за обсягом уваги людей. Хоча ще два роки тому вона була значно більшою, коли експонувалась у за-

Іван-город) і викладав у тодішній школі чи не всі предмети, знав 12 мов. Як на ті часи, він, очевидно, за багато знав... Правда, після кількох місяців відсидки його випустили, перекваліфікувавши термін на десять років умовних. Система репресій тоді лише набирала обертов...

До Ржищева тепер не їджу, бо нічого й нікого у мене там уже немає. Дідів будинок, де я прожила перші шість літ (до переїзду в Київ), не зберігся. І сам Ржищів уже зовсім інший: колись це було дивовижне містечко з монастирем, в яке, до речі, полюбляв навідуватися чудовий російський прозаїк Микола Лесков – блискучий знавець і шанувальник Києва (його сестра була черницею

Оксана Пахльовська, культуролог, професор Римського університету «Ла Сап'єнца», науковий співробітник Інституту літератури НАНУ, дочка Ліни Костенко

Ліна Костенко разом онучкою Ярославою-Франческою

лах Українського дому. Ім'я того художника знають майже всі, а от імені подвизника Ростислава Омеляшка не знає майже ніхто.

А що стосується нашої літератури, то, на моє переконання, пануючий у ній постмодернізм давно своє віджив. Уже потрібне знаходиться щось якісно інше. Не випадково у слові «укрсучліт» особливий наголос – на складі «суч».

– **Колись ви сказали мені вражаючі слова про ваше дитинство: «Уперше обшукали мене в колісці»... А чи їдете ви тепер до рідного Ржищева?**

– Точніше, це тоді робили обшук у мого батька й запитали, де він ховає свій компромат. Батько показав на дитячу колицку зі мною-немовлям і відповів, що, більше нічого, крім цього, в нього немає. Та все одно перед війною – десять років ГУЛАГу. За що? Батько був учителем у рідному Ржищеві (де з часів Київської Русі височила цікава фортеця

у ржищівському монастирі). До старенького дебаркадера підходили Дніпром кораблики. А потім збудували дамбу, змінили рівень води. Пропало природне «очей очарованье»...

– **Про передвоєнне дитинство у вас є такі оптимістичні рядки: «О, як було нам весело, як весело! Жили ми на горищах і терасах»...**

– Це вже про ті дарницькі роки після переїзду до Києва. А коли мені виповнилось 11 літ, грянула війна, яка скасувала дитинство. Як і багатьом, довелося під час війни скуштувати долі біженців – із пошуком прихистку в чужих хатах і далеких місцинах. І, треба сказати, ми його знаходили в домівках представників різних народів тодішньої імперії. Люди зустрічалися переважно дуже доброзичливі, ділилися усім, хоча їм самим часто не вистачало тих самих харчів чи одягу.

– **Як ви після війни опинилися в Москві і чи згадуєте роки навчання та своїх теж**

знаних однокурсників-шістдесятників з Літінституту? Я чомусь часто згадую оцей ваш вірш про ті часи, коли ви були «така свавільна, вільна, молода»:

*Там Пастернак, а там живе Чуковский,
а там живе Довженко, там Хікмет.
Все так реально, а мороз – чукотський,
а ми на лижах – і вперед, вперед!
Ще всі живі. Цитуємо поетів.
Ми ще студенти, нам по двадцять літ,
Незрячі сфінкси снігових заметів
Перелягли нам стежку до воріт.*

У цих рядків є також настальгічна кінцівка: «...Іще вікно світилось у Довженка, як ми тоді верталися назад»...

– Ми повернулися до звільненого Києва, і я майже одразу вступила до педінституту.

Та дуже швидко з'ясувалося, що атмосфера там, як і в усьому культурному житті України, задушлива. Агонізуючий сталінський деспотизм в особі прибулого Кагановича та його поплічників уверт Київ не просто в безповітряний простір – скоріше, навіть у стан анабіозу. А в Москві дихалося помітно вільніше. Та ще й дивовижне літературне середовище студентів із різних республік, інших країн. Керівником мого семінару в Літінституті, до якого я вступила в 1952-му, був Михайл Светлов, а рецензентом дипломної роботи (отже, рукопису першої книги «Проміння землі», що потім вийшла в Києві 1957-го) виступив Всеволод Іванов, оцінивши мою роботу доволі високо. А поряд за партами – Роберт Рождественський, Фазіль Іскандер, Юнна Мориц, вірменський поет Паруйр Севак, Наум Коржавін, чудові поетеси з Прибалтики. Так, тоді всі були живі...

Загалом шістдесятники були доволі різними, іноді з протилежними естетичними орієнтаціями, але, безумовно, вони зробили свій вагомий внесок у розкріпачення тоталітарного суспільства. Скажімо, той самий Рождественський багатьом видавався оптимістично-радянським, та був порядним чоловіком і справжнім поетом, хоча нерідко й забридав у річку поезії Маяковського. Однак як дитя війни, дитдомівець, завжди залишався лицарем і «пахарем» літературної ниви. Між нами одразу якось виникла взаємна симпатія. Мене він зазвичай вітав так: «Здравствуйте, писательница!». «Здравствуйте, писатель Рождественский!» – відповідала я в тон. На заняттях він часто надсилав мені записки із жартівливими малюнками, де,

скажімо, зображено, як я їду по мосту, котрий ламається переді мною... А взагалі, шістдесятники були чудовим культурним і літературно-суспільним явищем – попри всі його вади. Я тут маю на увазі не в останню чергу й українських шістдесятників: дорогих мені Світличних, Аллу Горську, Вячеслава Чорновола, Василя Стуса, Миколу Вінграновського, Івана Дзюбу та інших, більшості з котрих вже немає серед нас. І те молоде середовище надзвичайно багато дало кожному з майбутніх літераторів.

– **Цікаво, що Юнна Мориц кілька разів висловлювала мені своє захоплення вашою творчістю, наводячи неймовірний, з її точки зору, рядок як приклад геніального лаконізму, мовляв, це лише Ліні дано так сказати: «Вона своя, а я своїша»!**

– Я теж згадую Юнну з теплом, адже вона землячка, киянка й гарна поетеса. Шкода лише, що в останні роки забагато політики в її творчість проникло...

– **Хотілося б вивідати у вас іще одну таємницю – із розряду тих, про які ви говорите не любите: я чув, що вашу творчість встигла оцінити й Анна Ахматова... Завдяки якомусь морському офіцеру побачила вашу збірку. Друга частина запитання стоїть іншого ракурсу: ви разом із пітерськими літературознавцями брали активну участь у створенні музею Ахматових у Слобідці Шелєхівській на Хмельниччині, де довго жила й похована тітка Анни Андріївни і де неодноразово гостювала сама поетеса. Через п'ять днів після того, як Пушкіну стукнуло 210 років від дня народження, Ахматові виповнилось 120 – бачите, своєрідний цифровий паліндром (цифри однакові, й лише їхній порядок інший)! Ви неодноразово казали мені: добре було б поїхати у Шелєхівську, де директорка музею і ще багато хто чекають на вас не один рік...**

– Щодо першої частини, то мені відомо небагато: знаю, що в Комарово той самий доволі цікавий морський офіцер та ще трохи й літератор дав Анні Андріївни, перебуваючи на її дачі, мою ранню книжечку й сказав щось добре про мене. Ахматова нібито взяла її до рук і, пильно вдивившись у мій портрет, де я була ще зовсім молоденька, мовила, що цій дівчині випаде дуже нелегка доля. Крім цього її фізіономістичного передбачення мені чогось конкретнішого практично невідомо.

А щодо Шелєхівської, то це, справді, дорога для мене пам'ять. Це був саме початок вісімдесятих, і я ще не зовсім вийшла «з підпілля». Але разом із тими дивовижними людьми нам вдалося створити музей Ахматових і, таким чином, багато чого зберегти. Починаючи з саду, в затишку якого Ахматова писала вірші, й до особистих речей поетеси та її тітки. А з Комарово, з могили Анни Андріївни, привезли землю у капсулі й захоронили її біля тітчиної могили. Я справді дуже хотіла б побувати там – можливо, так воно й вийде. Але це вже – як Бог дасть...

Інтер'ю провів Станіслав Бондаренко, «Віче»

СКАНДАЛ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

вання, документи й дані про підключення користувачів до тих чи інших сайтів, що дозволяє їм стежити, як м'яко написала газета, «за пересуваннями й контактами різноманітних людей». Тобто, здобутки науково-технічного прогресу лицарі плащів і кинжалів давно використовують, щоб знати про нас все, що їм потрібно. Побоювання на зорі виникнення інтернету, що через цю «шпарку» спецслужби стежитимуть за приватним життям людей справдилося. Написали ви, скажімо, любовний лист своїй коханці, в ту ж мить його зміст прочитають і хлопці в навушниках, які денно інощю стежать за кожним нашим кроком.

Скандал, який загрожував перерости на політичне цунамі, змусив тих, хто за нами стежить,

Едвард Сноуден наївно вірить, що правда переможе

Не встиг вщухнути у Вашингтоні один скандал, як відразу ж розгорівся інший. У травні стало відомо, що міністерство юстиції США таємно збирало дані про телефонні дзвінки кореспондентів Associated Press – однієї з найбільших і найпрофесійніших інформаційних агенцій у світі. Воно також тримало під контролем листування електронною поштою шефа вашингтонського бюро телекомпанії Fox Джеймса Розена.

Свобода преси, як відомо, є одним з головних надбань американської демократії, а тому таємне стеження за журналістами викликало шквал обурення. Міністр юстиції США Ерік Голдер як міг відбивався від атак журналістів і політичної опозиції, але його аргументи виглядали, м'яко кажучи, непереконливо. І ось тепер новий скандал.

Минулої середи, 5 червня, британська газета «Гардіан» повідомила, що Агентство національної безпеки США (NSA) дістає інформацію про телефонні дзвінки мільйонів абонентів Verizon – однієї з найбільших американських телекомунікаційних компаній. Причому робить це на підставі буцімто таємного судового ордеру, отриманого в квітні цього року. Пізніше перелякані представники американських спецслужб провели закритий брифінг для законодавців на Капітолійському пагорбі, на якому розповіли сенаторам про діяльність, пов'язану зі збиранням інформації про телефонні дзвінки.

На брифінгу в Сенаті з'ясувалося, що за наполяганням Федерального бюро розслідувань (FBI) нині обговорюється законодавче закріплення додаткових вимог до телекомунікаційних компаній, щоб ті забезпечували спецслужбам технічні можливості для перехоплення спілкування громадян не тільки телефоном, а й через інтернет.

6 червня впливова американська газета «Вашингтон пост» повідомила на своєму сайті, що NSA та FBI вже протягом кількох років мають прямий доступ до серверів дев'яти найбільших компаній – Microsoft, Yahoo, Google, Facebook, PalTalk, AOL, Skype, YouTube, Apple. У статті стверджується, що в рамках супертаємної програми під кодовою назвою PRISM американські спецслужби збирають аудіо- та відеофайли, фотографії, електронне листу-

СВОБОДА ПІДСЛУХОВУВАТИ І ПІДГЛЯДАТИ

У США розгорівся скандал у зв'язку з підслуховуванням спецслужбами телефонних розмов громадян і стеженням за листуванням в інтернеті

Керівники американських спецслужб переконують суспільство в тому, що підслуховуючи й підглядаючи за простими громадянами, вони борються з тероризмом

не тільки випроводжуватися, а й перейти в атаку. Так, директор національної розвідки США Джеймс Клеппер заявив, що ЗМІ допустили «численні неточності» в своїх публікаціях. Він наголосив, що закон, який дозволяє спецслужбам здійснювати подібний нагляд, дозволяє діяти тільки по відношенню до тих людей, «які не є громадянами США й перебувають за межами країни». І додав, що викриття супертаємної програми PRISM «гідне осуду», бо може завдати суттєвих збитків безпеці країни.

Більше того, NSA поставило вимогу провести розслідування обставин витоку інформації про супертаємну програму PRISM. Запит на проведення такого розслідування вже надіслано до Міністерства юстиції – того самого, яке підслуховувало журналістів інформаційної агенції Associated Press.

Тим часом, «Вашингтон пост» та «Гардіан» назвали ім'я людини, яка розповіла Америці й світові інформацію про тотальне стеження, котре американські спецслужби здійснюють через інтернет та телефонний зв'язок. Це 29-річний колишній працівник Центрального розвідувального управління (ЦРУ) Едвард Сноуден. В минулому він

працював в технічних службах ЦРУ й сам побажав, щоб його ім'я було розкрито.

У неділю, 9 червня, Сноуден розповів про мотиви, котрі змусили його «злити» до газет інформацію про таємну програму стеження PRISM, яку здійснює NSA. За його словами, він осуджує стеження за ні в чому не винними громадянами, а також вважає необхідним повідомити уряду, що людей цим не залякати. «Я звичайний хлопець, котрий сидів в офісі день за днем, спостерігаючи за тим, що відбувається довкола. І коли я помітив це, то сказав собі: «Ми не маємо права це вирішувати, суспільство повинно вирішити саме, правильна ця політика чи ні», – сказав Едвард Сноуден журналісту газети «Гардіан» Глену Грінвальду.

Сноуден вважає також, що після того, як він повідомив про таємні програми підслуховування й підглядування, вони стануть предметом широкої дискусії в суспільстві. Окрім того, тепер, як він сподівається, люди зможуть відстоювати своє право на недоторканість приватного життя через суд.

Нині Сноуден знаходиться в Гонконгу (Китай). Він повідомив,

що має намір просити політичного притулку в будь-якій країні, «в якій вірять в свободу слова». Разом з тим Едвард побоюється за безпеку своєї матері, яка залишилася в США. Адже розлучені спецслужби тепер можуть використати її, аби виманити його. Ну, а далі почнеться розправа зі «зрадником». Така сама, яка нині твориться на очах у всієї Америки над рядовим Бредлі Менінгом, уся провина якого полягає в тому, що він розповів Америці й світові правду про «подвиги» американської воєнщини в Іраку. Особливо Менінгу не можуть вибачити оприлюднення відеозйомки й переговорів між собою американських військовиків-членів екіпажу бойового гелікоптера. Той, хто дивився цей запис і слухав ці переговори, повністю розвіяв в собі сумнів стосовно того, чим насправді займалися «визволителі» на теренах Іраку.

Судячи з цього відеозапису, пілоти стежили на вулицях Багдада за групою з 8 осіб. У кадрі добре видно фотографа агенції Reuters з відеокамерою й водія цієї ж агенції, який розмовляє по телефону. Всі люди беззбройні й стоять абсолютно спокійно. Однак пілоти раптом відкривають вогонь на ураження. Внаслідок цієї атаки загинули 22-річний фотограф Reuters Намір Нур-Елдеєн та його 40-річний помічник Саїд Чмагх. Окрім них, жертвами цього обстрілу стали ще 10 місцевих мешканців.

Ха-ха-ха. Я підстрелив їх, – чути на запису, як радіє один з пілотів.

Так, подивись на цих мертвих ублюдків, – піддає йому інший.

У своїй заяві, котру Бредлі Менінг зачитав у лютому на досудовому засіданні, він відзначив, що його приголомшила після перегляду цього запису навіть не загинув ні в чому не винних людей, а жарту, якими обмінювалися американські військові пілоти після того, як холоднокрівно розстрі-

ляли беззбройних людей. Вони зі сміхом закликали смертельно пораненого чоловіка, який спливаючи кров'ю, намагався відповзти в укриття, «взяти в руки зброю», щоб вони могли розстріляти його. А коли пілоти зрозуміли, що вбили дітей, розстрілявши й автофургон, водій якого зупинився й намагався допомогти репортерам з агенції Reuters, вони сказали: «Самі винні, не треба було дітей тягнути».

Коли інформаційна агенція Reuters згідно із законом США про вільний доступ до інформації надіслала запит з вимогою показати цей відеозапис, Центральне командування США, котре вело війну в Іраку, відповіло: «Можливо, цього відеозапису вже не існує». Інший офіційний представник американського війська заявив журналістам, що на думку Центрального командування, відео «фальшиве». Очевидно, рядовий Менінг сам його змонтував, за що тепер його й судять. Причому судять за статтю «пособництво ворогові», за що він може заробити смертну ін'єкцію або пожиттєве ув'язнення. Очевидно, так мовою американських бюрократів називається оприлюднення правди. Очевидно, що не менш сувору статтю застосують і до Едварда Сноудена, який так само, як і рядовий Менінг, хотів, щоб Америка і світ знали правду.

Коли верстався номер. Надсекретний підрозділ кіберрозвідки США зламує сервери по всьому світу. Про це повідомив 11 червня американський журнал Foreign Policy з посиланням на джерела в Агентстві національної безпеки (NSA). За його даними, в структурі NSA існує особлива структура під назвою «Офіс операцій зі спеціалізованого доступу» (Tailored Access Operations – TAO). Офіс TAO заховано у штаб-квартирі NSA у Форт-Мід (штат Мериленд).

В АМЕРИЦІ

ОБАМА ЗМІНИВ
СТЕРНОВИХ
НА ПЕРЕПРАВІ

Президент США Барак Обама оголосив минулої середи, 5 червня, про серйозну «зміну стернових» у його команді: Сюзан Райс тепер обійматиме посаду радника президента з питань національної безпеки, а колишня директорка з питань прав людини в Раді національної безпеки й радник президента Саманта Павер змінить її на посаді постійного представника США в ООН.

Обама подякував Тому Донілону, котрий залишить Білий дім у липні (саме на його місце приходить Сюзан Райс), за роки праці, назвавши цю посаду «ключовою». «Це портфоліо, котре охоплює в буквальному сенсі весь світ», – сказав президент. – Йому доводилося реагувати на несподівані кризи, і це ставалося практично щодня, 24 години на добу. Том брав участь у формуванні політики США від Афганістану до Близького Сходу, від «перезавантаження» відносин з Росією до безпрецедентної співпраці з Ізраїлем у сфері безпеки». За словами Обами, Донілон був «одним з найефективніших президентських радників».

Представляючи 48-річну С.Райс, Обама наголосив, що з її ентузіазмом, прагматизмом, умінням просувати ініціативи, патріотизмом й розумінням того, що лідерство США на світовій арені незамінне, вона уособлює «все краще, що є в американській дипломатії».

З приводу Саманти Павер, Обама сказав, що вона знає сильні й слабкі точки ООН і що «США повинні захищати те, у що ми віримо». На відміну від Райс, призначення якої не вимагає затвердження Сенатом, Павер доведеться відповідати на запитання законодавців – Обама закликав їх затвердити її кандидатуру «без вагань».

ПАЛАТА
ПРЕДСТАВНИКІВ
ПРОГОЛОСУВАЛА
ЗА ВІДНОВЛЕННЯ
ДЕПОРТАЦІЇ
НЕЛЕГАЛІВ

Контрольована республіканцями Палата представників американського Конгресу проголосувала 6 червня за відновлення депортацій сотень тисяч нелегальних іммігрантів, які опинилися в США ще дітьми. Підсумки голосування відповідали розкладу сил між республіканцями та демократами: 224 голоси «за» й 201 – «проти».

Голосування ставило на меті заблокувати реалізацію указу президента Барака Обами, підписаного напередодні виборів 2012 року. Згідно з ним, депортація багатьох молодих нелегальних іммігрантів призупинялася. Нинішнє голосування стало жорстким попередженням консерваторів, які домінують серед республіканців у Палаті представників, стосовно спроб Сенату надати можливість отримання громадянства 11 мільйонам іммігрантів, які перебувають у країні нелегально.

Білий дім відреагував на це голосування різкою заявою, в якій наголосив, що ухвалений палатою законопроект негативно відбився б на людях, які є «продуктивними членами суспільства, були привезені до США ще в дитячому віці, вирости серед нас й стали американцями в усьому, але не на папері». Представник Білого дому додав, що Б.Обама накладе на цей законопроект вето.

У КАЛІФОРНІЙСЬКІЙ
САНТА-МОНІЦІ
ВБИТО ШІСТЬ ОСІБ

Унаслідок стрілянини в каліфорнійському місті Санта-Моніка в п'ятницю, 7 червня, загинуло шість осіб. Згідно з інформацією поліції, двох з них було застрілено в будинку, де пізніше почалася пожежа. Ще дві особи дістали смертельні поранення, коли зловмисник їхав до місцевого коледжу, трупи ще двох поліція знайшла на території цього коледжу. Окрім цього, три особи дістали поранення.

Злочинця, яким виявився 23-річний Джон Зауарі, застрілила під час затримання поліція, яка вважає, що він діяв не один. Одного з підозрюваних затримано й він перебуває під вартою.

За кілька кілометрів від студентського містечка, де сталися ці трагічні події, перебував президент США Барак Обама, який приїхав на збирання пожертв. На перебіг його візиту надзвичайна пригода не вплинула, президент був у повній безпеці.

У коледжі Санта-Моніки навчається більш як 34 тисячі студентів. Багато з них того дня складали іспити або готувалися до них в гуртожитках. Кілька днів після трагедії коледж було зачинено.

ВИННИЙ
ЗА 329-МА ПУНКТАМИ

Мешканець Клівленда (штат Огайо) 52-річний Аріель Кастро, котрий майже 10 років утримував у себе вдома трьох дівчат, обвинувачується за 329 злочинними епізодами. Серед пунктів обвинувачення – 139 гвалтувань, 177 епізодів викрадення, сім випадків насильницького примусу до статевого злягання, три напади й володіння інструментом скоєння злочинів. Кастро, як заявили його адвокати, не має наміру визнавати себе винним за жодним з цих епізодів.

Тим часом, у прокуратурі відзначили, що пред'явлені Кастро обвинувачення належать до періоду з серпня 2002 року, коли було викрадено першу дівчину, до лютого 2007-го. Розслідування триває, тому кількість обвинувачень може збільшитися. Після цього комісія прокуратури з питань страт повинна буде вирішити, чи можна вимагати для Кастро смертної кари.

Як відомо, колишній водій шкільного автобуса А.Кастро викрав Мішель Найт, Аманду Беррі й Джину Дегесус з 2002 по 2004 рік, коли його жертвам було від 14 до 20 років. За час, проведений у заручниках, у Беррі народилася від Кастро донька, котрій на момент звільнення виповнилося шість років. Саме Беррі змогла вирватися з будинку, де провела майже десятиріччя, й привернути увагу сусідів. 6 травня 2013 року А.Кастро заарештували.

ВАГІТНА АКТРИСА
НАДСИЛАЛА ОБАМІ
РИЦИН?

Вагітна актриса, 35-річна Шенон Річардсон, котра повідомила ФБР про те, що її чоловік розсилав листи з отруйною речовиною рицином, сама опинилася під підозрою. Їй пред'явлено обвинувачення в розсиланні небезпечних листів президентові США Бараку Обамі, меру Нью-Йорка Майклу Блумбергу та до громадської організації «Мери проти нелегальної зброї» у Вашингтоні. В листах містилися погрози на адресу прихильників обмеження прав американців на володіння зброєю. Якщо матір п'ятьох дітей у віці від 4 до 19 років визнають винною, їй може загрожувати до десяти років позбавлення волі.

Адвокат чоловіка Ш.Річардсон розповів журналістам, що його клієнт подав на розлучення, в зв'язку

з чим дружина могла спробувати його підставити. Натеніел Річардсон, 33-річний колишній військовик, заявив, що задоволений тим, що його дружину заарештували. Їхня спільна дитина повинна з'явитися на світ у жовтні. Четверо з п'яти дітей Річардсон від попереднього шлюбу мешкали з нею. З ким вони тепер залишаються – невідомо.

У США ВИГУЛЬКНУВ
ЩОДЕННИК
АЛЬФРЕДА
РОЗЕНБЕРГА

Прес-служба Білого дому повідомила, що знайшлося 400 сторінок давно втраченого щоденника Альфреда Розенберга – нацистського ідеолога, який відіграв центральну роль у винищенні мільйонів цивільних людей під час Другої світової війни. За повідомленням Білого дому, знайдений щоденник, який містить спогади Розенберга з весни 1936-го року до зими 1944-го, проливає нове світло на обставини зустрічей Розенберга з Гітлером та іншими нацистськими лідерами, на протиріччя у вищому ешелоні влади Третього рейху і на пограбування мистецьких артефактів в окупованій Європі.

У щоденнику також є деталі про німецьку окупацію Радянського Союзу, включно з планами масового винищення євреїв та інших мешканців Східної Європи.

«Щоденник може стати важливим джерелом для істориків, яке доповнює, а в деяких випадках протирічить відомим наразі документам», – зазначають фахівці Національного меморіального музею Голокосту в Вашингтоні, які на замовлення уряду США проводили попередній аналіз документу.

НА МАРСІ ЗНАЙДЕНО
НОВІ СЛІДИ ПРІСНОЇ
ВОДИ

Американський марсохід «Опортуніті» зробив одне з найважливіших відкриттів за всю свою 10-річну діяльність на «червоній» планеті. Йому вдалося знайти камінь, який складається в основному з глинистих мінералів. Цей камінь дістав назву Esperance; учені вважають, що в далекому минулому він протягом тривалого часу перебував у воді. Пересувна лабораторія «Опортуніті» й раніше знаходила подібні породи, але дослідники кажуть, що нинішня знахідка – виняткова за якістю, а глинисті породи, з яких складається камінь, утворюються при нейтральному показникові рН. Тільки в такій воді, яку можна пити, можуть відбуватися пребіотичні процеси, що передують виникненню органічного життя», – сказав професор Корнельського університету Сквайрс, який вважає камінь Esperance одним з п'яти важливих відкриттів, зроблених на Марсі двома марсоходами

– «Опортуніті» та «Спїрит», який припинив роботу в 2011 році.

«Один факт присутності на поверхні Марса глинистих мінералів свідчить, що умови на поверхні цієї планети в початковий період її історії були зовсім інакшими, ніж тепер. Замість холодної, висушеної планети, яку бомбардує жорстке ультрафіолетове випромінювання, ми могли б бачити планету, котра мала тоді вологу й теплу атмосферу з надлишком рідкої води», – заявив професор Сквайрс.

УКРАЇНЕЦЬ ПЕРЕМІГ
НА КОНКУРСІ ІМЕНІ
ВАН КЛАЙБЕРНА

Український піаніст Вадим Холоденко, 26-річний киянин, який навчається в Московській консерваторії імені П.Чайковського, переміг 9 червня на 14-му міжнародному конкурсі піаністів імені Вана Клайберна у Форт-Ворті (штат Техас).

Змагання, на якому себе показують найкращі піаністи світу, проводиться кожні чотири роки. На другому місці – італійська піаністка Беатріче Рана, а на третьому – Шон Чен із США. Переможець конкурсу отримає 50 тисяч доларів, запис свого виступу та запис у студії.

Американський піаніст Ван Клайберн помер чотири місяці тому в себе вдома у Форт-Ворті (штат Техас) на 79-му році життя. Музикант хворів на рак кісток. Він зажив світової слави в 1958 році, коли переміг на міжнародному конкурсі імені Чайковського. Конкурс його імені заснували колеги й друзі в 1962 році. Вони прагнули відзначити його внесок у «відлигу» у відносинах між США та Радянським Союзом.

«Цей конкурс залишається таким, як хотів Ван: підтримкою для молодих блискучих виконавців, які прагнуть поділитися своїм мистецтвом із ширшою аудиторією», – сказав директор конкурсу Жак Маркіз. – Вони приносять у світ класичної музики новий свіжий голос».

В.Холоденко, який переміг завдяки натхненному виконанню концерту для фортепіано з оркестром №21 Вольфганга Амадея Моцарта, переміг також у двох інших категоріях – за краще виконання нового твору і за краще виконання камерної музики.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

АМЕРИКА ВЧОРА,
СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

Про автора: Віктор ТИМЧЕНКО – відомий український і німецький журналіст та публіцист. Автор резонансних книг політичної аналітики. Народився 1953 року на Харківщині. Закінчив факультет журналістики Київського університету ім. Тараса Шевченка. 1990 року переїхав до Німеччини – на батьківщину дружини. Захистив магістерку з економіки в Українському вільному університеті (УВУ) в Мюнхені. Працював на радіостанції «Німецька хвиля». У Німеччині видав кілька книг, зокрема 2009 року в Берліні вийшла його робота «Україна. Знайомство з новим Сходом Європи». Член Спілки письменників Німеччини.

Книга «Час націоналізму», уривки з якої ми пропонуємо, – остання книга В.Тимченка, яку нині ще друкують у друкарні. Вона торкається підвалин і перспектив націоналістичних рухів у світі.

Друга важлива особливість формування американської нації полягає в тому, що 200-300 років тому ті, хто переїздив з Європи до Америки, назавжди поривали із Старим Світом і повністю присвячували себе світу Новому. Вони не писали е-мейли родичам, які залишилися на батьківщині, не розмовляли з ними по скайпу, не надсилали туди гроші, не відправляли дітей на етнічну батьківщину, щоб їх там одружити. Тобто, вони назавжди поривали із старою батьківщиною і розуміли Америку як нову, долю якої вони будуть ділити до смерті. Саме з цієї однозначності (чи безвиході) народжувалося розуміння спільності долі всіх, хто жив на американській території.

Третій фактор – боротьба проти колонізаторів, проти британського панування. Вона згуртувала мігрантів, дала спільність історії. Є, звичайно, й інші чинники.

До 2040 року Америка перетвориться на країну, де білі вихідці з Європи становитимуть меншість

ПЛАВИЛЬНИЙ КАЗАН ЗІ ЩІЛЬНО ЗАКРИТОЮ КРИШКОЮ

Американська нація може вважатися однією з найсильніших націй світу, самі американці не втомлюються повторювати, що вони є greatest nation on Earth – найвеличнішою нацією на Землі. Ми не говоримо про воєнну потугу та про економічний розвій. Але національна самоідентифікація американців, американський патріотизм, які ми знаємо з Голівуду, здається, красномовно свідчать про те, що ця політична нація веде перед у рейтингу найсильніших. Де ще щодня почуєш від мільйонів школярів: «Я клянусь у вірності прапору Сполучених Штатів Америки і республіці, яку він символізує, одній неподільній нації під Богом із свободою і справедливістю для всіх»? (Pledge of Allegiance).

Хоча із середини 70-х років минулого століття – початку XXI століття намітилися серйозні тенденції до послаблення американської нації. Довгий час приховане за економічними успіхами країни, воно стало виявлятися, бо США переживають далеко не найкращі часи. При тому, що держава й досі посідає перше місце в світі за величиною суспільного валового продукту і за воєнними видатками, варто простежити за тенденціями розвитку – вгору чи донизу?

Найбільший розквіт економіки США припав на кінець Другої світової війни. Тоді з різних причин, які ми тут аналізувати не будемо, країна виробляла понад половину світового валового продукту і мала дві третини світових запасів золота у своїх резервах. З того часу частка США у світовому ВВП постійно зменшується – на 2012 рік вона становила 22 відсотки, впавши за даними МВФ, за останні 10 років на 4 %. Тобто, мине ще 15-20 років, і виробництво в США може опуститися до 10 відсотків ВВП – позначки, яку США мали 1900 року. З 31 447 тонн золотих запасів у світі 2012 року США належить лише 8133

тонни (26%). Ми не переоцінюємо значення золота, ми спостерігаємо лише динаміку. І тут тенденція одна – донизу.

Є й інші показники, які змушують замислитися над перспективами цієї країни. У 50-х і 70-х роках минулого століття США робили значні інвестиції в науку, техніку й освіту. Тепер цього нема. Такі шта-

ти, як Каліфорнія, витрачають нині на утримання в'язниць більше, ніж на вищі школи.

До речі, про тюрми. Америка – перша в світі країна за кількістю її громадян у в'язницях, але сьома за вмінням населення читати і писати і лише номер 49 за очікуваною тривалістю життя. Треба на власні очі бачити кризу американської інфраструктури: іржаві перекриття підземки в Нью-Йорку, електричні кабелі, які звисають зі стовпів у Сан-Франциско, нагадують не передову економіку, а третій світ. Колись шикарні гайвеї розбиті. За оцінками фахівців, 600 тисяч мостів знаходяться в аварійному стані, застарілі або мають недостатню пропускну здатність. Щоб привести все це до ладу, США повинні інвестувати в інфраструктуру щороку до 225 мільярдів доларів – і так упродовж чотирьох десятиліть. На такі інвестиції країна не має коштів – це на 60 відсотків більше, ніж вкладається в інфраструктуру сьогодні. До падіння національної самосвідомості призвели й програмні війни у В'єтнамі, Іраку та Афганістані.

США вступила відразу в смугу криз: соціальну, політичну, і, важливо наголосити, кризу ідеалів. Один з таких, здавалося б, непорушних ідеалів: наші діти житимуть краще, ніж ми – розхитано до підмурку. Америка стає країною обмежених можливостей. Клятва зоряно-смугому прапору ще чуються, рука під час виконання гімну ще прикладає до лівої половини грудей, але коли за цю вірність треба платити, то суспільна солідарність одразу неодмінно різко падає. Введення президентом Обамом медичного страхування для бідних (проти якого виступило пів Америки) наочний, але не єдиний приклад.

Ми помічаємо, і це також один із показників слабкості нації, США не хочуть вести дискусію про причини цих криз. Критика уряду, соціально-політичного розвитку США вважається зрадою країни. Останнім часом Америка позбулася своїх мрій – приміром, про те, що кожний чистильник взуття може стати мільйонером. У неї немає таких великих проєктів, як автобани за часів Двайта Айзенгавера, план Джона Кеннеді послати людину на Місяць чи ідея

рівності всіх громадян, яка набула особливого розвою за часів Ліндона Джонсона.

Висококваліфіковані фахівці з Китаю та Індії (про це свідчать новітні дослідження), одержавши освіту в США, повертаються до своїх країн, бо мають там кращі шанси на працю та облаштування життя. Американський магніт втрачає силу. В сучасному світі розумна людина вже не сумнівається, що до процвітання веде не один – американський, а багато шляхів. Аналітики вважають, що світ повинен готуватися до «постамериканської» ери.

Вбачати послаблення нації в економічних негараздах – значить ставити віз попереду кобили. Радше, навпаки: зменшення національної потуги, втрата високого життєвого тону та ідеалів призводить до економічних і соціальних провалів.

Звідки ж виникли проблеми такої, здавалося б, потужної нації як американська? Причини полягають у глибокій культурній прірві, яка вже століттями існує між різними етносами однієї нації. Проти стояння білих і чорних в Америці розпочалося практично з 1619 року, коли перших африканських рабів було привезено до Вирджинії. Вже тоді, попри значну економічну вигоду від утримання «чорношкірих», з'явилося розуміння, що вони можуть стати значною проблемою для країни. Повстання рабів століттями не сходили з порядку денного. Небезпека великого, жорстокого і безжалюного «бунту» змушувала замислюватися над імміграційною політикою.

1716 року спочатку в Південній Кароліні, а потім і в інших штатах від рабовласників вимагали на кожних 10 афроамериканців привозити до країни й одного білого служки. За «імпорт» білих рабовласники отримували премію в 25 фунтів стерлінгів. Пізніше, аби зменшити ввезення чорних рабів, вводять податки – 10 доларів за раба з Африки і 30 доларів – за одного раба з Британської Вест-Індії, тобто англомовних островів Карибського басейну. Разом з тим протесту чорних рабів запобігали суворими законами (які ухвалювали білі). Так у тій самій Південній Кароліні 1740 року було ухвалено закон, за яким убивство раба білим американ-

цем каралося лише грошовим штрафом. А заколот і втечі рабів – смертю. Рабам заборонялося вчитися читати і писати. Цей закон протримався майже без змін 125 років – до повного скасування рабства. 1774 року Конектикут та Род-Айленд забороняють ввезення рабів. 1794 року вводиться обмеження на «імпорт» живої сили на всій території США. Робиться це, як вже говорилося, не з гуманістичних міркувань, не з ідеалів рівності й братерства, а щоб запобігти збільшенню числа рабів і тим самим можливості вчинити бунт.

Але вже з 1798 року розпочинається десятиліття, за яке в Америку було ввезено найбільше (майже 200 тисяч) рабів. Миттєва вигода, чистоган застять розум і не дають можливості думати про наслідки. Хоча здоровий глузд, здається, все ж перемагає: 1817 року було засновано Американське колонізаційне товариство (American Colonization Society), яке поставило собі за мету ВИВОЗИТИ колишніх рабів з Америки НАЗАД до Африки. Перші звільнені американські раби засновують 1822 року в Африці колонію під назвою «Ліберія».

«Американська прірва» між білими європейцями і чорними африканцями вилилася 150 років тому (1861-1865) в громадянську війну. У XX столітті, коли США стали провідною потугою Заходу, «прірву» було так-сяк прикрито стабільними економічними успіхами. Кризи нинішнього часу, про які ми згадували, оголили те, що підспудно існувало, але не виходило на поверхню.

Увесь час американське суспільство стикалося із спробами розхитати американську націю – зрозуміло, що таке розхитування йшло вздовж етнічного чи расового водорозділу. У часи рабства питання про участь афроамериканців в управлінні суспільством просто не поставало. Афроамериканці могли зі зброєю в руках помирятися за ідеали білих, але не могли відігравати якоїсь помітної ролі в політичних та соціальних рішеннях білої раси.

Одразу ж після скасування рабства 1865 року в США з'явився расистський Ку-Клукс-Клан, який сповідував ідеологію «білої зверхності» (White Supremacy). Менш ві-

Моноетнічна нація міцніша за спілку етносів під одним дахом. Але до сильних націй нашого часу належать, певно, американці, які є політичною нацією, однак досягли визначної потуги.

У цьому немає протиріччя. Так, американська нація не автохтонна, вона утворилася з представників багатьох етнів, але кілька чинників зумовлюють її силу.

По-перше, той факт, що злиття в єдину американську націю німців, шотландців, голландців, ірландців, іспанців, італійців, португальців, шведів, росіян, китайців, а згодом і африканців та індіанів тривало довгий час. Якщо ми усвідомимо часовий відтинок, який минув від прийому в Німеччині турків та югославів (півстоліття тому), то за американськими масштабами (коли там почалося формування нації) – у Німеччині сьогодні середина-кінець XVIII століття. До того стану «єдності», в якому нині перебуває американська нація, німцям та іншим європейцям треба прожити ще принаймні 200 років. Тоді, можливо, можна буде говорити про створення нової національної спільноти на теренах сучасних європейських країн. Чи виживуть вони ще два століття – інше питання.

домі факти про те, що не лише білі наголошували на своїй «богообробності», але й чорні. Так, 1914 року Маркус Гарві створив Всесвітню асоціацію з поліпшення становища чорношкірих, штаб-квартира якої з 1916 року була в Нью-Йорку. В США Асоціація стала масовою організацією, мета якої – заснування в Африці держави з негритянським самоуправлінням. Гарві виступав за чистоту негритянської раси, проти шлюбів з білими і навіть підтримував Ку-Клукс-Клан, який також був проти змішування рас.

Принагідно варто сказати, що територія Ліберії, коли туди привезли вчорашніх «американців», не була райською пусткою – на ній жили і працювали, народжувалися й помирали понад півтора десятка африканських племен. До наших днів там точаться сутички між тепер вже нащадками чорних африканських «місцевих» і таких самих чорних африканських прибульців – природні й зрозумілі нам конфлікти на межі етносів. Між ними практично нема культурної прірви, і все одно протистояння триває вже майже 200 років. Чим більша між етносами прірва – історична, культурна, мовна, релігійна, расова – тим, логічно, гостріші конфлікти.

Пізніше такі організації як «Нація ісламу» (Nation of Islam), «Чорна сила» (Black Power) «Партія чорних пантер» (Black Panther Party) також сповідували Black Supremacy, тобто зверхність чорних над білими. Відомими представниками таких поглядів були громадянський активіст Малкольм Ікс (Malcolm X) та боксер Мугамед Алі (Muhammad Ali), якого раніше звали Касіус Клей (Cassius Clay). Нині ця ідеологія на озброєнні «Нової партії чорних пантер» (New Black Panther Party), «Нації Ягве» (Nation of Yahweh) та деяких інших.

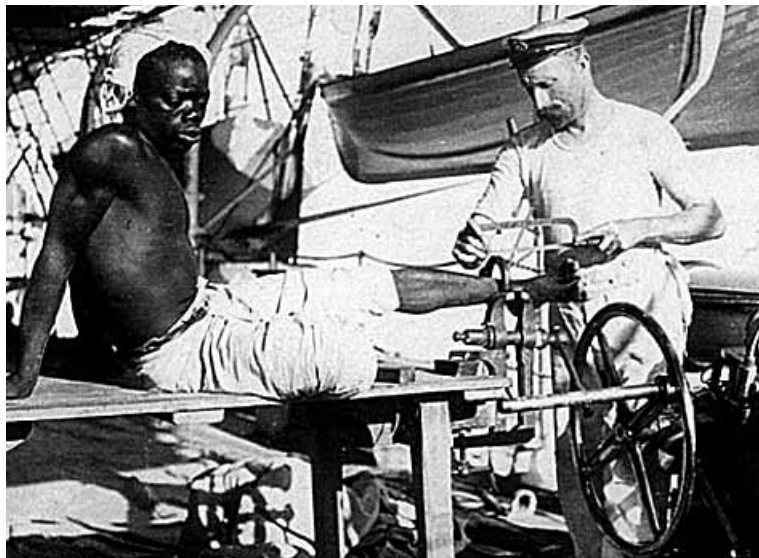
В середині – наприкінці 60-х років XX століття в США прокинувся потужний рух афроамериканців, які проголосили своєю метою відокремлення від США тих штатів, які були населені переважно чорношкірими громадянами, – Луїзіана, Місісіпі, Алабама, Джорджія та Південної Кароліни, а також прилеглих округів штатів Теннесі, Арканзас та Флорида – і створення Республіки Нова Африка. Про плани сецесії було оголошено на конференції тимчасового «чорного уряду» в Детройті 1968 року. Окрім виходу зі складу США, «чорний уряд» планував вимагати від білого американського уряду виплати багатомільярдних компенсацій за расистське ставлення до афроамериканців. Були плани економічного розвитку, а також створення власних збройних формувань. Рух за відділення від США наполягав на своєму праві на національне самовизначення і, про це говорилося в програмах, повністю лягав в рамки інших національно-визвольних рухів на інших континентах.

Тоді ж було зроблено спроби корінних американців – індіанів – добитися суверенітету для своїх резервацій. Це означало не що інше, як виокремлення американських (індіанських) територій із США.

Ідея Республіки Нова Африка і сецесії індіанців настільки перелаяла білий американський істеблішмент, що для нього перестали існувати будь-які моральні чи юридичні норми для боротьби з «чорним» та індіанським національно-визвольними рухами. США могли в своїх інтересах підтримувати будь-який націоналістичний рух у будь-якій країні світу, але не у власній. На чолі боротьби проти афроамериканців та індіанців стали спецслужби – ЦРУ (таємна операція ХАОС) та ФБР (таємна програма КОІНТЕЛПРО – аббревіатура від COunter INTELligence PROgram). Суть останньої зводилася до за-

силання агентів у ці рухи, систематичного стеження за лідерами, прослуховування їхніх телефонних розмов, дискредитація, поширення неправдивої інформації, а, простіше, оббріхування, провокації, залякування, юридичне переслідування за сфальсифікованими матеріалами, підкидання наркотиків, незаконні обшуки й арешти, поширення наклепів, фальшивок, провокування конфліктів членів руху на праці і в родині, нацьковування на них членів інших організацій і рухів.

Агенти ФБР вдиралися в приміщення руху, розбивали все, що потрапляло їм під руки, нападали на членів руху і били їх, вбиваючи активістів. 1965 року було вбито Малкольма Ікса. 1967 року іншого лідера – Гью Ньютона – було поранено, а згодом заарештовано і звинувачено у вбивстві поліцейського. 4 квітня 1968 року було вбито борця за права афроамериканців, лауреата Нобелівської премії миру Мартіна Лютера Кінга, через два дні після нього

Білий рабовласник заковує чорношкірого раба з Африки в кайдани. Сучасна Америка воліє не згадувати цю ганебну сторінку своєї історії

– активіста Боббі Гатона. На початку 1969 року агентами ФБР було вбито трьох членів «Чорних пантер», двох поранено. Наприкінці року поліцейські розстріляли сплячого голову організації в Чикаго Фреда Гемптона і ще одного «чорного», трьох інших поранено, серед них вагітна наречена Гемптона. Лише у 1968-1969 роках в США було заарештовано 740 членів націоналістичного «чорного» руху. Численні процеси були припинені за недоведеністю провини (приміром, того ж Гью Ньютона та Анджелі Девіс), але часто через роки, проведені заарештованими у в'язницях. Ще й досі деякі дисиденти (Деніс Бенкс, Леонард Пелтієр) відсиджують строки за звинуваченнями, які не доведені.

Усі ці злочинні дії державних організацій давно вже не таємниця – КОІНТЕЛПРО та ХАОС стали свого часу предметом розслідування в американському Сенаті, в так званому Комітеті Френка Черча (Church Committees). Але не злочини ФБР цікавлять нас у цій історії, а та обставина, що, здавалося б, здорову американську націю мало не в апогей своєї сили роздирали міжрасові й міжнаціональні проблеми.

Не стихли національні битви й пізніше. Під час заворушень «чорних» у Лос-Анджелесі 1992 року загинуло 53 особи, з них лише 8 білих. Тисячі демонстрантів дістали поранення, понад сім тисяч було заарештовано. Сотні тисяч, мільйони темношкірих американців виходили, приміром, у 2003 та 2006 роках на вулиці Лос-Анджелеса, Далласа, Вашингтона,

Чикаго, ставлячи країну, за словами сучасників, на межу громадянської війни. Тоді в США з'явився характерний для протистояння білої і чорної рас в Америці симптом: афроамериканці закликали бойкотувати американські výro-

би. Ідея не нова: ще Магатма Ганді закликав у боротьбі за незалежність Індії бойкотувати британські товари. В історії таке трапляється досить часто: активісти однієї країни закликають громадян не купувати продукти іншої, ворожої, політично недружньої. Заклик афроамериканців не купувати харчі, вироблені в США, свідчить про те, що вони усвідомлюють себе не частиною американської (білої) нації, а чимось окремим, етнічно чи політично з американською нацією не пов'язаним. Тобто, не просто в благополучній, а у «взірцевій» з усіх точок зору країні на стик білої та чорної рас упродовж століть з більшою чи меншою інтенсивністю спалахують конфлікти, які можуть бути придушені лише потужним арсеналом спецслужб.

І тут треба сказати про причини: білі американці не змогли за 400 років не теоретично, а практично інтегрувати афроамериканців, індіанів, прибульців з азійських країн та Латинської Америки в американське суспільство, зроби-

там мало б бути принаймні 40 «небілих». Про яку фактичну рівність прав і можливостей можна тут говорити?

Тому рух американського небілого населення за свої права можна розуміти як справедливий вимогу віддати їм ту частку соціального добробуту, якої були позбавлені не лише вони самі, але і їхні діди та прадіди. Новий виток протистояння білих і чорних в Америці стався на іншому, дещо незвичному як для білих, так і для чорних ігровому полі – в політиці. Ним стало обрання, а згодом і переобрання, президентом США чорношкірого Барака Обами. Пояснити цей феномен не можна лише кращою передвиборною програмою кандидата від Демократичної партії, більшим виборчим фондом чи ефективнішими політтехнологіями. Вибір чорношкірого президента має значно глибші, системні підвалини. Для цього варто навести кілька демографічних даних і розглянути групи виборців, які голосували 2012 року за Барака Обаму та Міта Ромні.

	Обама	Ромні
Білі виборці	39%	59%
Афроамериканці	93%	6%
Латинос	71%	27%
Азійці	73%	25%
18-29 років	60%	37%
Понад 65	44%	56%
Без освіти	64%	35%

З таблиці з усією очевидністю випливає, що Ромні став кандидатом білої більшості (але програв), а за Обаму голосувала «кольорова» меншість, яка принесла йому перемогу.

Тут немає протиріччя: звичайно, певна частина білого населення (39%) проголосувала за Обаму, на 20% менше, ніж за Ромні. Але 93% афроамериканців, 71% іспаномовних громадян та 73% мігрантів з Азії переважили їх на виборчих терезах. У той час, як білі голосували «за програму» (різниця в програмах кандидатів значна, але не

Американські китайці в Сан-Франциско. У цьому місті біле населення сьогодні становить лише половину

ти їх повноправними громадянами – з фактичними рівними правами на освіту, працю, пристойне житло, на шматочок американської мрії. І досі участь «небілої» частини населення в суспільному житті, шанси стати успішним бізнесменом, конгресменом чи сенатором, лікарем чи адвокатом значно менші, ніж те, в чому нас намагається переконати Голівуд. Кордон між білими і чорними, які щезли на папері, не лише залишаються в реальному житті, а й останнім часом поглиблюються.

Приклади таких чорношкірих політиків як Кондоліза Райс чи Колін Павелл лише відтіняють існуючу «недемократичність», бо навіть і близько не відповідають відсотку «небілого» населення в США. 2009 року із 100 сенаторів 96 були білими, 2 «гіспанікс» (вихідці з Мексики, Пуерто-Ріко, Куби, інших латиноамериканських країн становлять 13,4% населення), один азієць (4% населення), один афроамериканець (майже 13% населення). Представників корінного американського населення – індіанів – в американському Конгресі нема й досі. Якби всі прошарки були представлені в Сенаті пропорційно, то

фертильність чорних жінок значно вища, ніж білих, і тому частка чорних виборців рік від року зростатиме, а частка білих – падатиме. «Кольорові» діти та підлітки до 18 років вже 2019 року становитимуть більшість, а через 30 років білі втратять більшість в цілому по країні. За тими ж прогнозами, американських науковців (2012), число виборців-латиносів до 2030 року подвоїться. Вони становитимуть тоді 16% виборців. У наш час 50 тисяч латиносів щомісяця стають повнолітніми і вливаються в політичне життя. Не пораховані тут і 12 мільйонів «гіспанікс», які живуть у США нелегально, більшості з яких (11 мільйонів) обіцяне громадянство США.

За оцінками, ще 350 тисяч нелегалів з Мексики, Гватемали, Сальвадора, Гондураса, Нікарагуа та Еквадора переходять щорічно мексикансько-американський кордон. «Велика американська стіна», яку США почали споруджувати на кордоні з Мексикою (1125 кілометрів), вже не допоможе.

Звідси можна легко вирахувати «расові» результати наступних виборів: перспектива білого господаря Білого дому падає. Демократи вже ведуть мову про наступника Барака Обами – це чорношкірий губернатор з Масачусетса Девап Патрик. Те, до чого США як країна ще мають звикати, вже давно існує на комунальному рівні. В численних містах і деяких штатах (Каліфорнія, Гаваї, Нью-Мексіко, Техас) кількість небілого населення перевищила за половину. Чисто «білих» міст у США практично не залишилося, а якщо вони і є, то це не міста, а містечка. Кількість мешканців у десяти «найбілиших» містах Америки не перевищує 18 тисяч. Натомість у колишній автомобільній столиці Детройті – 82% «небілих», Новому Орлеані – 67%, понад 60% їх у Балтиморі, Мемфісі, Атланті, а також у столиці США Вашингтоні. У Маямі мешкає понад 65% «гіспанікс». Рекорд етнічного заміщення тримає місто Бентон-Гарбор (штат Мічиган) – там мешкає 92% афроамериканців.

Аналізуючи, треба зважати й на етнічний коктейль: так, приміром, у Сан-Франциско мешкають 31% азієців, до них додаються 12% відсотків латиноамериканців і 7% вихідців з Африки. Таким чином, білого населення у місті на узбережжі Тихого океану залишилося лише половина. У Сан-Дієго, одному з найбільших міст Каліфорнії на кордоні з Мексикою, «гіспанікс» порівняно небагато – всього 28%. Але до них додаються 7% афроамериканців, 15% азієців, ще 5% інших «небілих». Таким чином біле населення тут перебуває в 45-відсотковій меншості. На дрібних фактах простежуються й інші національні тенденції: у нью-йоркському районі Квінс на публічних заходах з бібліотека завжди стоять наготові перекладачі з іспанської, китайської, бенгальської та хінді. Тому не виключено, що ще років через 20-30 в Америці буде китайський президент. Статистики і демографи знають вже давно, що до 2040 року білі американці втратять статистичну більшість у країні. Політичну більшість вони вже втратили.

Теза про США, як про «плавильний казан», не знайшла свого практичного підтвердження впродовж століть і виявилася міфом. Однорідного сплаву поки що не вийшло (і, очевидно, вже не вийде навіть у довгостроковій перспективі). Замість «сплаву» в «казані», міцно накритому кришкою, кипить гримуча суміш, яка може в будь-який момент вибухнути.

Читачі «НГ» – перші, хто ознайомився з главами книги В.Тимченка «Час націоналізму». Придбати її можна буде, починаючи з липня, в редакції «НГ». Для цього достатньо буде написати на нашу поштову адресу замовлення.

Організація Оборони Лемківщини в Америці запрошує Вас на

ФЕСТИВАЛЬ

**13-та
Лемківська
Ватра
в США**

**27-28 липня
2013 р.
на оселі СУМ
Елленвіл, Н.Й.**

У програмі:

СУБОТА:

Печення поросят,
Мистецькі виставки та продаж сувенірів,
Розпалення Ватри,
Концерти мистецьких гуртів та солістів,
Семінар по генеалогії М.Бурика

ЗАБАВА

НЕДІЛЯ:

Служба Божа,
Доповідь,
Мистецька частина:
Концерт - виступи присутніх артистів.

Під час "Ватри" кухня пропонує
смачні страви та холодні і гарячі напої.

For more information, email VatraUSA@aol.com or call (973)772-3344 in NJ, (203)762-5912 in CT, or (845)647-7230 in NY.
Oselia CYM is located at 8853 Route 209, Ellenville, NY 12428. Directions and other information www.CYM.org/us/ellenville

Serving the Ukrainian Community of Philadelphia
UKRFCU.com
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

**NOW
HIRING!**

Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union is
looking for hard-working and service oriented
individuals to join the credit union team to fill
the positions of

**Part-Time and Full-Time Teller
Receptionist
Internal Auditor
Compliance Officer
Network Administrator
Mortgage Loan Processor**

YOUR CAREER →

**FIND OUT MORE
AND APPLY HERE:**

www.ukrfcu.com/About/Careers

USFCU is an Equal Opportunity Employer

Main Office
1729 Cottman Avenue
Philadelphia, PA 19111
Tel: (215) 725-4430

Somerton Branch
14425 Bustleton Avenue
Philadelphia, PA 19116
Tel: (267) 351-4021

UECC Branch
700 Cedar Road
Jenkintown, PA 19046
Tel: (267) 627-5317

Trenton, NJ Branch
477 Jeremiah Avenue
Trenton, NJ 08610
Tel: (609) 658-0802

24th Street Branch
2307 Brown Street
Philadelphia, PA 19130
Tel: (215) 232-3993

Страхування життя — чи я можу його матеріально собі дозволити?

“ Страхування життя можна пристосувати
до будь-якого бюджету та будь-якої мети
— з тим, щоб матеріально захистити вашу
сім'ю у випадку несподіваних змін. ”

Телефонуйте:
888-538-2833

Наявне не в усіх штатах.

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky

Найпопулярніший у Нью-Йорку
український м'ясний магазин пропонує
широкий вибір вуджених домашніх ковбас та
свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів
української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590

Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours
Monday – Thursday 8:00 am – 6:00 pm
Friday 8:00 am – 7:00 pm
Saturday 8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

Спілка Української Молоді
запрошує українську громаду на

Грандіозне шоу

фестиваль

НАДІЯ Є!!!

4 - 7 липня 2013

Четвер, 4 липня

Міжнародний футбольний
турнір між українськими
командами з усього світу
iuf.net

Ексклюзивний концерт гурту

Ключ

з Торонто о 9 годині

П'ятниця, 5 липня

Лазерне шоу на головній сцені з DJ Стасом
о 9 Годині

Забава з гуртом **Голосні Сусіди**

Субота, 6 липня

ОТ ВІНТА!

Автентичне Рокабілі Шоу з Києва
Побачте американську прем'єру о 9 годині
Приватна вечірка з музикантами після концерту

Забава з гуртом **Голосні Сусіди**

Приєднуйтеся, щоб провести чудовий
час на Оселі СУМ в Елленвілі:

Музика / Забави / Спорт
футбол, волейбол, теніс,
плавання в оновленому олімпійському
басейні, таборування та комфорт
нових душових кабін.

За додатковою інформацією відвідайте
sum.org/us-ellenville

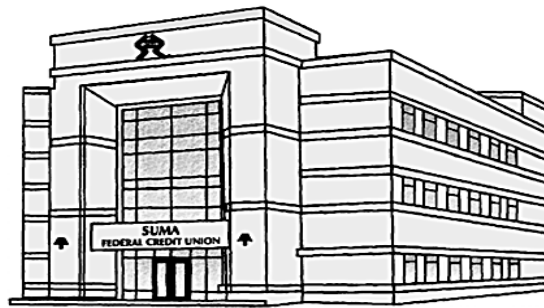
Оселя СУМ

8853 Route 209

Ellenville, NY

845.647.7230

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

*Це найкраще місце для
збереження ваших ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

Настало літо! Не пропустіть найкращий шанс інвестувати гроші!

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також!
Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть,
заробите на різниці!

При 20% першому внеску
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **2.75%**; 15 років – **3.00%**; 30 років – **4.00%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**; 5 р. – **2.75%**;
7 р. – **3.25%**

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

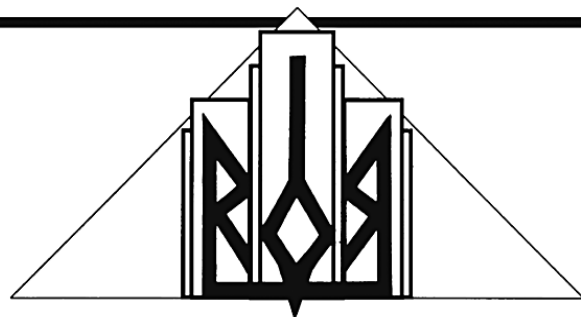
Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

**SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION**

САМОПОМІЧ (Н.Дж.) Федеральна Кредитна Співка

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
Clifton, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 DAYTON AVE.
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

**Business
Loans from 4.50% APR***

Car Loans from 0.99% APR*

**Second Mortgage
Fixed from 3.00% APR***
up to \$150,000 No closing costs

Please contact our loan department
973-471-0700, ext. 17 or 20
* Rates are effective May 20, 2013 and are subject to change without notice.

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

33 West 19 Street, New York, NY, 115-10 Queens Blvd., Forest Hills, NY
Тел.: **646 - 619 - 1123, 718 - 785 - 0472**

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA

Заснований 1992

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працевлаштування (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дубліката виграшу у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шости років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз

- Довіреності та заяви
- Апостиль
- Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація
- Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
або для призначення Вашого візиту
просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

ПРОДАЄТЬСЯ

У Кергонксоні, неподалік «Союзівки» та української
церкви, продається кондомініум: три спальні, дві лазнички.

Ціна – 140 тис. дол.

Можливий обмін на житло у Львові та околицях.

Тел: (845) 345-4640, IVASITEL@YAHOO.COM

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

*Дальше поїдете
із SUAFCU Visa®*

2.95% ^{APR} **VISA**
на 6 місяців,
на бензину

**2.95%^{APR} на 6 місяців, купивши бензину
Visa® Credit карткою Самопомочі**

**Пропозиція чинна
17 червня до 15 вересня 2013 р**

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-448-6785

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

**Full
Financial
Services**

APR for gas purchases during the promotional period is 2.95% APR. Standard rates & terms apply to all other transactions. This offer is valid June 17 - September 15, 2013 and may be withdrawn at anytime without notice. Promotional interest rate will revert to standard terms at the end of the promotional period. Depending on card & terms, APR as of June 16th, 2013 is 9.9% APR; 11.9% APR; 14.9% APR. Call toll free 1-888-222-8571 for details & information about our VISA® cards.

У ГРОМАДІ

5 червня у Філадельфії відбулася зустріч громади з відомим українським публіцистом, політологом і письменником Миколою Рябчуком, який на форумі релігійного товариства українців-католиків «Свята Софія» в США (ТССА) виголосив доповідь «Януковичів 'Gleichschaltung' або дещо про особливості авторитаризму в Україні».

Голова товариства, академік Леонід Рудницький представив доповідача як «амбасадора української культури в Європі», адже його статті

Академік Леонід Рудницький (ліворуч) та публіцист, політолог і письменник Микола Рябчук

«Gleichschaltung» ЯНУКОВИЧА

друкують престижні та впливові газети англо- та німецькомовного світу. За його словами, Микола Рябчук належить до плеяди українських інтелектуалів, які наближають Україну світові.

Свою доповідь Микола Рябчук побудував на аналізі найновішої своєї книги, яка вийшла українською та англійською мовами й носить назву: «Від «хаосу» до «стабільності»: хроніка авторитарної консолідації» (Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010-2012). Автор зупинився на детальному аналізі болючих для України понять «авторитаризм» та «демократія».

В Україні нині встановилася псевдodemократія, що її породила постпомаранчева коаліція. Саме вона викликала в людей недовіру, а навіть відразу до демократії, що й привело до влади Партію регіонів на чолі із Януковичем під час президентських виборів 2010 року. Український електорат, чітко поділений

межею ідентичності (українець vs. малорос), не хоче переходити до табору опонента. Відтак, «страйк» колишніх прихильників «помаранчевого» табору в ході президентських виборів 2012 року та їхнє бажання покарати своїх колишніх обранців методом неголосування (явище протисіхства) створив вигідні, навіть ідеальні умови для перемоги Януковича над Тимошенко, а відтак, породження беззаконної коаліції, нелегітимних змін до Конституції, безправних змін дат виборів до органів місцевого самоврядування тощо. Уже сьогодні, з наближенням президентських виборів 2015 року, правляча коаліція вдається до тактичних кроків у напрямку забезпечення своєї перемоги та уникнення можливого програву. Якщо настає цілковита консолідація режиму Януковича у 2015 році, передання влади в Україні мирним шляхом буде неможливе.

З економічного пункту бачення, узурпація влади та ресурсів від-

бувається в оточенні президента, що для багатьох олігархів України є великою несподіванкою. Однак розраховувати на те, що з їхнього боку будуть конкретні дії на усунення режиму Януковича, не варто. Натомість, оптимальним є варіант інвестування з боку олігархів в опозицію, перед якою на сьогоднішній день стоїть глобальне завдання – переконати виборців у позитиві свого іміджу та заохотити їх не лише голосувати під час виборів– 2015, а й відстоювати свій голос. Опозиція, яку сьогодні найповніше репрезентують Віталій Кличко, Арсеній Яценюк та Олег Тягнибок, повинна, на думку промовця, перепросити людей за помилки «помаранчевого» табору та, сконсолідувавшись за прикладом польської «Солідарності», повернути втрачену довіру електорату й здобути вирішальну перемогу в 2015 році.

Прес-служба релігійного товариства українців-католиків «Свята Софія» в США

Члени ТУСМ вшановують героїв України

27 травня, в День пам'яті, члени Товариства української студіюючої молоді імені Міхновського (ТУСМ) традиційно вшанували членів ОУН, які зробили вагомий внесок у визвольну боротьбу за незалежність України.

На цвинтарях Святого Духа (м.Кемпбел-Гол, штат Нью-Йорк) та Святого Андрія Первозваного (м. Бавнд-Брук, штат Нью-Джерсі) студенти прикріпили червоно-чорні прапорці на могили колишніх членів ОУН та вшанували хвилиною мовчання їхній життєвий подвиг в ім'я волі України. Члени ТУСМ також віддали шану покійним ветеранам Збройних сил США, прикріпив-

ши американський прапорець та поклавши квіти до пам'ятника на честь американських солдатів українського походження на цвинтарі Святого Духа.

ТУСМ – це об'єднання молодих студентів, які сповідують ідеали патріотично-демократичного виховання в Україні та діаспорі й працюють у цьому контексті. За тиждень до Дня пам'яті, 22 травня, члени організації провели Шевченківські читання біля пам'ятника Тарасу Шевченку в столичному Вашингтоні. Акція відбулась в унісон з подібними акціями в Україні, організованими Комітетом захисту української мови.

Микола Глушко, Дмитро Ленчук

Цього річного червня Філадельфійська округа Союзу українок Америки (СУА) святкує своє 75-ліття – діамантовий ювілей, протягом якого вона пережила злети й затишшя, успіхи й розчарування, але ніколи не зупинялася на шляху до досягнення своєї основної мети – працювати задля добра України й світового українства.

Неможливо перелічити всіх імпрес, конференцій, виставок, лекцій-семініарів, майстер-класів, творчих майстерень, організованих союзниками, як і усіх пакунків, грошових переказів, добродійних датків, пересланих потребуючим українцям у світі. А за цим усім стоїть копітка й жертвенна праця сотень жінок, які були й є насамперед чиймись доньками, дружинами, мамами, бабусями, але й незмінно берегинями не лише свого родинного вогнища, але й вогнища нашої культури, традицій, національної свідомості й відповідальності за суспільство сьогоднішнє та майбутнє.

Як організаційна ланка Союзу українок Америки, Філадельфійська округа постала 75 років тому, в червні 1938 року. Серед її засновників були 41-й, 42-й, 46-й, 47-й, 48-й та 52-й філадельфійські відділи СУА, а першою головою – Олена Штогрин, на той час голова головної управи СУА. Першими досягненнями Окружної ради, які помітила вся українська громада, стали відзначення 25-ліття смерті Лесі Українки та вшанування пам'яті Ольги Басараб. Уже за рік, у березні 1939 року, відбувся окружний з'їзд, на який прибули делегатки від відділів в Трентоні, Алентаві та Честері. Це

ДІАМАНТОВІ КОРАЛІ

Президія Світового конгресу українського жіноцтва, який у 1948 році приймала на своїй землі Філадельфійська округа СУА

зміцнило авторитет Окружної ради й активізувало організаційно-виховну працю. 1940-й рік був ювілейним для СУА. Для відзначення цієї дати та задля подальшого вшанування жінки та її ролі в родині, громаді, суспільстві, округою було вирішено широко відзначити День української жінки. Розгорнута програма з показом українських народних строїв, новітнього одягу із застосуванням традиційного народного декору, вишивки, виступами танцювальних та співочих колективів у Міжнародному інституті у Філадельфії репрезентували українців та їхню культуру широкій американській громадськості, а українській спільноті засвідчили дівість, силу та можливість самореалізації в такій поважній організації як Союз українок Америки.

З року в рік зростали досягнення, членство й авторитет. Відтак, Окружна рада стає членом американського Червоного Хреста, Міжнародного інституту у Філадельфії та Федерації жіночих клубів, започатковує свій Клуб військових матерів, зав'язує контакти й довготривалу співпрацю з іншими національними організаціями.

Довгоочікуване завершення війни приносить не лише радість перемоги, але й нові проблеми для українців. Тисячі втікачів, витиснутих війною з рідних обійсть та Батьківщини, потребують підтримки. Окружна та відділи активно включаються в працю створеного для цих цілей Злученого українського американського допомогового комітету (ЗУАДК). З 1946 року Сполучені Штати

починають приймати повоєнних біженців, спочатку дітей та одиноких матерів з дітьми. Створюється комітет «Мати й дитина», який згодом стає складовою референтури суспільної опіки. Втікачки від лихоліть війни не лише заповнюють робочі місця на фабриках і заводах, вони включаються в працю спочатку вже існуючих відділів СУА, а згодом також творять нові – у Філадельфії, Трентоні, Честері та Вілмінгтоні. На початку п'ятдесятих років округу вже об'єднувало 15 відділів.

З 1949 року Філадельфійська округа СУА отримує постійне представництво в Українському конгресовому комітеті Америки (УККА) й разом з іншими українськими організаціями активно стає на захист українських політичних в'язнів у Соевському Союзі: проводяться мітинги-протести, пишуться листи до керівників держав, ставиться заслін потокам брехні та лжесвідчень з боку комуністичних пропагандистів, організовується підтримка сімей і дітей політичних в'язнів. В окрузі творяться нові відділи, які своїм завданням вбачають відновлення пам'яті про жертви українців у боротьбі з комуністичним режимом, що й відображається в тих іменах, які вони собі обирають, як от, відділ імені 500 героїнь Кін'їру чи відділ Незнаной героїні.

Незабутній слід у пам'яті філадельфійців залишили організовані округою в Міжнародному інституті Філадельфії покази надбань української культури, представлення

родинних обрядів, українських різдвяних та великодніх традицій, майстер-класи з писання писанок, до яких долучалися всі бажаючі. Шістдесяті роки позначилися розширенням виховної референтури. Дитячі «Світлички», що відкривалися при відділах, дитячі драматичні гуртки потребували підтримки й методичного спрямування. Округа опікується організацією виховних семінарів як для вчителів «Світличок», так і для батьків та всіх зацікавлених, а досягнення «Світличок» представляє на виставці дитячої творчості. До середини 1970-х років Філадельфійська округа була найбільшою в цілому Союзі українок Америки. Вона об'єднувала 20 відділів на теренах Пенсильванії, Нью-Джерсі та Делаверу. У середині 1980-х років Окружна управа переїздить до новопродбаного громадою Українського освітньо-культурного центру й розпочинається нова віха в її біографії. Головну увагу спрямовано на згуртування членства, активно проводяться дні відкритих дверей, конференції на теми, що цікавлять і хвилюють жінок, імпрези для залучення коштів на добродійні цілі, видання книжок, будівництво Українського музею в Нью-Йорку, надання стипендій талановитій молоді в Бразилії, Європі, а згодом і Україні.

На свій діамантовий ювілей союзянки Філадельфійської округи залишаються сповненими наснаги, примножуючи традиції своїх попередниць й далі служачи яскравим прикладом самовідданості для наступних поколінь.

Прес-служба Союзу українок Америки (Філадельфійська округа)

У ГРОМАДІ

19 років тому, влітку 1994 року, я отримала величезне задоволення від концерту Української капели бандуристів імені Т. Шевченка з Північної Америки, який відбувся в Криму, у Феодосії. То були епохальні гастролі капели півдня України – Миколаїв, Херсон, Одеса, Феодосії, Ялта, Сімферополь, Севастополь – і скрізь бандуристів винагороджували бурхливими оплесками, причому слухачі різних національностей. І то було найкрасномовніше підтвердження шаноби до української національної культури, кобзарського мистецтва й народного мелосу, зокрема. Запамятався керівник капели, тоді ще зовсім молодий 26-літній заступник диригента Олег Махлай – своєю невсипучою енергією й високопрофесійною виконавською манерою. І ось через два десятиліття – друга зустріч, але вже на американській землі.

21 квітня в Клівленді (штат Огайо) відбулося грандіозне свято української пісні, музики, бандурного мистецтва The Sounds of Spring («Мелодії весни»). Зала Музею мистецтв Клівленда ледь вмістила 600 слухачів – українців і неукраїнців з різних куточків Огайо. За ці роки змінився виконавський склад – вік бандуристів від 17 до 80 років, оновився репертуар, у якому переважають християнські, духовні, народні пісні, твори на слова, однак незмінним лишився дух цього легендарного колективу.

Історія Української капели бандуристів ім. Т. Шевченка, яка сьогодні має головний осідок у Детройті (штат Мічиган), – багата, драматична, багатостраждальна, підкреслюю лише, що зусилля тих, хто стояв біля її витоків,

Українська капела бандуристів імені Т. Шевченка

ДВІ ЗУСТРІЧІ

Українська капела бандуристів: від Криму до Клівленда

Богдан Герявенко, художній керівник капели протягом 2010-2012 років, Анатолій Мурга, голова капели, Олег Махлай, диригент і художній керівник капели сьогодні

й тих, хто з року в рік продовжував й примножує її славу, не були марними – в 1992 році капелі було присвоєно найвищу нагороду України – Державну премію імені Т. Шевченка, яку вручив Леонід

Кравчук, перший президент сучасної Української держави.

Найбільшого розквіту капела досягла за керівництва Григорія Китастого, хоча в її біографії було чимало талановитих художніх ке-

рівників. Деякі джерела вважають датою її заснування 1918 рік, коли в Києві було створено мистецький колектив «Кобзарський хор» під керівництвом бандуриста Василя Ємця з 8 учасників, які виступали під гаслом «Бог, правда, воля та гідність людини». Ці ж цінності бандуристи оспівували і в своїх піснях та думах. Однак, на думку інших дослідників, прямого зв'язку між цими двома колективами немає. У 1996 році керівництво капелою перебрав молодий Олег Махлай. Під його керівництвом капела відвідувала Україну, концертувала Європою, видала нові музичні записи.

Бандуристів єднає щира любов до пісні й бандури, хоч живуть вони в різних куточках США та Канади. Наприклад, Теодор Боднар (Нью-Джерсі) у капелі 12 років, Тарас Закардонський з Едмонтона – 15 років, Олег Зміївський з Торонто – 2 роки, Любомир Якимів з Клівленду – 10 років, Василь Троянович (Сиракузи) – новачок,

молодий співак з новітньої хвилі, для Яреми Грицива (Каліфорнія) – це його перший головний виступ... Анатолій Мурга, голова капели бандуристів, який мешкає у Філадельфії (штат Пенсильванія) поділився спогадами про те, як його ще маленьким хлопчиком, коли бандура була вищою, ніж він сам, батько привозив на репетиції. Пам'ятає й свою першу справжню репетицію – було йому тоді 14 років. З того часу минуло понад два десятиліття, а Анатолій Мурга й далі продовжує виступати й дбати про розвиток колективу. Відданість й любов – два засадничі принципи Української капели бандуристів.

Знову й знову під час нашої другої зустрічі не переставала вдвигатися в постать Олега Махлая, мистецького керівника й диригента капели, віртуозного майстра своєї справи, адвоката за фахом й бандуриста за покликанням. Радію, що є такі люди посеред нас. Мрію, щоб ніколи не стихла ця дорога серцю кожного українця музика. А для цього потрібна наша з вами підтримка, моральна й матеріальна, щоб ще багато десятиліть талановиті бандуристи мали можливість популяризувати наше мистецтво в Америці, Україні й по всьому світу.

Люба Микитюк, Клівленд, Огайо

«ЛІСОВА ПІСНЯ» В НОВІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ВІРЛЯНИ ТКАЧ

7 червня в нью-йоркському експериментальному театрі ЛяМаМа відбулася прем'єра нової вистави мистецької групи «Яра» під художнім керівництвом Вірляни Ткач «Вогонь. Вода. Ніч».

Без сумніву, з 24 вистав, створених Вірляною Ткач за 22 роки існування «Яри», «Вогонь. Вода. Ніч» ввійде в «золотий» доробок театру. Марія і реальність. Просто і складно. Зрозуміло і в той же час – маса запитань. Маса нових несподіванок та режисерських знахідок у душі Вірляни Ткач. Дійство розпочинається ще у фойє. Актори, повільно рухаючись, проспівують індійську пісню про скресання криги. Мовляв, от і кінець зими. Далі, якщо забігти наперед, за сюжетом, герої вистави переживуть усі чотири пори року. А тим часом тут же, на підвищенні, за ширмою, Той, Що Греблі Рве, пробиває лід і з-під нього вискакують потерчата, стурбовано повідомляючи, що там, глибоко на дні, – Русалочка з мертвим Рибалкою... Актори жестами запрошують глядачів до залу. Садовлять їх на килимки, розстелені на передній частині сцени (на одному з них влаштовується й сама Вірляна). І глядацький зал

Фрагмент вистави

перетворюється... на акторську сцену, заповнену... деревами. Це – Лесин (Українки) ліс. Кожне дерево – справжнє, тобто живе! Кожне, як і людина, відчуває і біль, і радість весняного відродження, і настання старості. Як та Верба – мама Мавки. Кожне з них, як і людина, має душу. Серед них у весняну пору пробуджується і юна, ніжна Мавка (Джені Ліона). Сюди ж, у цей живий ліс забреде Лукаш зі своєю живою сопілкою. Його блискуче грає

Джеремі Тарді – афроамериканець ростом під два метра. Далі переживаємо момент миттєвої зміни декорацій. Герої проходять повз глядачів на «справжню» сцену.

Літня пора ... Пора зелених свят... Трійці... Івана Купала... Ритуал купальських свят... Ватра, звичайно, сучасна, віртуальна! Але головна складова дії – пісня. Ритуальна. Народна. Можливо, ще з дохристиянства. На сцені глядачової зали майже під стелею у довгих

селянських сорочках з'являється український фольклорний ансамбль з абсолютно чистим мовним та виконавським звучанням ритуальних (як потім з'ясувалося) русальних пісень з Чорнобильського (доапокаліптичного) регіону. А ще опісля з'ясувалося, що в цьому ансамблі немає жодної українки. Це американські актриси різних національностей так досконало оволоділи нашим фольклором і манерою виконання...

Актори не раз запрошують вас у фойє – на забаву з Лемон Бакет Оркестрою, що є частиною сценарію. А нагулявшись, повертаємося до глядацького залу. Відбувається майже реальне дійство з «Лісової пісні». Знушання матері Лукаша (Марійка Прус з Києва) над Мавкою. Поява Килини (Тамара Ілана з Канади). Зрада Лукаша. Знищене Килиною жито... Ті ж актори стають стебленими і гинуть... Килина нищить їх під несамовиті ритми фламенко... Тому що саме фламенко, як пояснила мені режисерка, є ритмами смерті.

Під ці трагічні «жнива» з «Лісової пісні» з'являються кадри живих із фільму Олександра Довженка «Земля». Наші героїні на сцені

стають селянськими жінками, запленими білими хусточками... Не дивно ж, Вірляна Ткач наголошує, що при всій любові до Лесі України, Олександра Довженка, Леся Курбаса, багатьох сучасних українських поетів, вона створює не суто українські, а нью-йоркські вистави. Тобто, загальнолюдські, загальнопланетарні, загальноціннісні.

У виставі лунають пісні з репертуару фольклорного ансамблю «Древо» під керівництвом професора Євгена Єфремова, музичне оформлення – композитора Алли Загайкевич (Київ), сценографія – Євгена Копйова, відеозйомка – Володимира Ключка. У виставі беруть участь кілька американських та канадійських українців, серед яких Олександра Бачинська, Ярмо Добрянський, Романа Соутус та інші.

Виставу «Вогонь. Вода. Ніч» можна побачити від четверга 13-го і до неділі 16-го червня в театрі Ля МаМа, що на E 66 4-th Street, New York.

Тел: (212) 475-7710. www.lamama.org

**Лідія Корсун
Фото Володимира Ключка**

ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ

Навіть сьогодні, в XXI сторіччі, коли, здавалося б, все вже давно вивчено й досліджено, на нашій планеті зустрічаються загадкові місця, які вчені називають «місцями сили». Біля них якесь невидиме й утаємничене поле вселяє в людину непояснюваний страх, а датчики, з допомогою яких учені намагаються виміряти різноманітні характеристики, або відмовляються працювати, або фіксують дивні аномалії.

том щезли з монастиря на горі Абхаягірі. Пошуки пропалих були марними. І лише через 20 років після пригоди ченців знайшли по той бік Гімалаїв, в районі не менш утаємниченої Шамбали. Як вони туди потрапили – невідомо. Самі ченці буцімто втратили дар мовлення й лише від світанку до ночі, немов божевільні, мовчки дивилися на небо.

Ще одне «місце сили» знаходиться в пісках Оману, на Близькому Сході. Це легендарний Убар – місто, яке загинуло в незапам'ятні часи від невідомої катастрофи. Перекази про нього передавалися серед арабів з покоління в покоління. Причому згадували про Убар пошепки,

лог-аматор Ніколас Клеп. Арабіст і продюсер-документаліст, він у процесі вивчення історії арабів абсолютно випадково наштотхнувся на незвичайну книгу Arabia Felix, написану англійським дослідником Бертрамом Томасом. Arabia Felix – так древні римляни прозвали район, що знаходився на півдні Аравійського півострова (нині це Ємен та Оман). Древні ж греки нарекли цей район Eudaimon Arabia, а арабські вчені середньовіччя – Аль-Яман Ас-Саїда. Всі ці назви означали одне й теж – «благословенна Аравія». Деякі вчені вважають, що знайдений Убар – це місто, яке в Корані названо Ірамом. В ньому жив дуже грішний народ – ади-

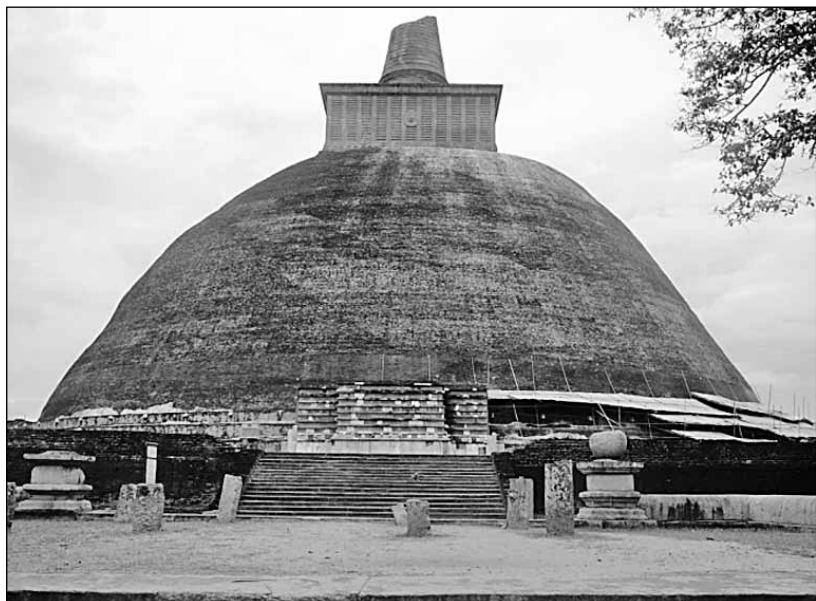
діаметрі. Їх називали кулями Послання. Проведена аерозйомка засвідчила, що вони розкидані в джунглях не хаотично, а становлять правильні геометричні фігури. Яке призначення цих кам'яних куль – залишається загадкою. Було навіть висунуто гіпотезу, що їх створили прибульці з інших світів.

Одне із найзагадковіших «місць сили» на Землі – храм Тель-Хазна в нині охопленій вогнем громадянської війни Сирії. Це древній комплекс будівель, розкопаний археологами на півночі країни, одна з найбільш ранніх культових споруд планети, побудована в кінці IV тисячоліття до нашої ери. Археологи вважають,

6 тисяч років тому – рідкісна нагода для археологів. Усі будівлі, включно з житловими приміщеннями, складено з глиняних цеглин з додаванням соломи. Розкопки дали багато сенсаційних знахідок. З глибини майже 15 метрів археологи підняли глиняну табличку, датовану 3-м тисячоліттям до нашої ери, на якій древній астроном вів облік збирання врожаю. Люди того часу виглядали так само, як і ми. Це підтверджується знайденими похованнями.

Є «місця сили» й на території Америки. Це насамперед Аризонський кратер, відомий ще під назвою Каньйон диявола. Він розташований на півночі

МІСЦЯ СИЛИ

Гора Абхаягірі (гора Відважних) на острові Цейлон (Шрі-Ланка)

Руїни древнього міста Убар (Ірам) у сучасному Омані, яке згідно з Кораном Аллах знищив за гріхи

Храм Тель-Хазна (Сирія), розкопаний археологами, також одне з «місць сили» на Землі

В Аризонському кратері (США), відомому ще під назвою Каньйон диявола, здається, що час зупинився

Одне з таких місць знаходиться на острові Цейлон (Шрі-Ланка). Це гора Абхаягірі (гора Відважних), на якій знаходиться старовинний монастир, де в середні віки мешкали тисячі будистських ченців з єретичної школи Абхаягірі Васиная. Ця гора й монастир на ній вважаються наймістичнішим місцем на нашій планеті. Згідно з легендою, в 400 році після Різдва Христового 5 тисяч ченців рап-

немов побоюючись когось розгнівити. Тривалий час учені вважали, що Убар – це літературна вигадка. Однак у 1990 році американські археологи розкопали старовинні руїни численних веж, побудованих 4 з половиною тисяч років тому. Це й був утаємничений Убар, який журналісти відразу ж охрестили Атлантидою пісків.

Першим, хто знайшов згадане в Корані місто був архео-

ти. Саме їх і знищив Аллах, бо не захотіли послухатися вони пророка й припинити грішити. Історія адитів перегукується з біблійною оповіддю про міста Содом і Гоморра, які Господь також знищив за гріхи.

«Місце сили» є в центральній американській країні Коста-Ріці, в джунглях якої можна побачити дивовижні кам'яні кулі, що мають різні розміри – від десяти сантиметрів до п'яти метрів у

що храм було зведено будівничими одного з древніх семітських народів, але якого саме – невідомо. В центрі доісторичного селища, побудованого у формі овала, розташована 8-метрова конусоподібна храмова вежа. За словами учасників археологічної експедиції, вона чудова збереглася – навіть штукатурка на стінах залишилася. Виглядає споруда так само, як і

штату Аризона. Сучасні розміри кратера: діаметр – 1265 метрів, глибина – 175 метрів, утворений довкола вал має висоту 40-48 метрів. Учені вважають, що кратер виник внаслідок падіння на Землю майже 27 тисяч років тому нікелевого метеорита вагою 2 мільйони тонн (!) і завдовжки 80 метрів. Саме тіло метеорита було знайдено в цьому районі під землею з допомогою бурильної установки, але спроби промислового видобутку нікеля з-під землі провалилися. «Місце сили» не дозволяло людям робити цього.

Місцезнаходження кратера достатньо давно було відомо місцевим індіанцям, котрі використовували для власних потреб металеві уламки метеорита. У місцевих племен виникла велетенська кількість легенд і міфів, пов'язаних з цим священним місцем. Ученим же про існування кратера стало відомо лише у 1891 році. Вважається, що це не найбільший метеорит з усіх, які коли-небудь падали на нашу планету. В Антарктиді, наприклад, на острові Вілкеса в 1962 році було знайдено метеоритний кратер діаметром 241 кілометр і глибиною 800 метрів. А в Канаді, на узбережжі затоки Гадсона є кратер діаметром 443(!) кілометра.

З 1950-х років й донині численні туристи й місцеві мешканці повідомляють про свої спостереження над Аризонським кратером: світіння повітря й зависання дивних літаючих об'єктів. У центрі кратера вчені фіксують дивовижні гравімагнітні аномалії. І жодна людина, яка приїздить у цей кратер, не може позбутися дивного відчуття безпричинного страху. А ще тут чують усім здається, що час зупинився й минуле наздогнало майбутнє.

Андрій Гурин
Спеціально
для «Нової газети»

Дзеркало

БАТЬКОВІ

*Ти дуже зносився, мій батьку, я бачу,
Літа, наче коні, промчали на мості,
А ми ж із тобою подібні на вдачу
І щирі занадто. І дуже запрості.*

*Тому нам і щастя нелегке на світі,
Дорога крута, а не стежка обічна;
З морозом – узимку, із спекою – вліті.
Та труд. Та мозолі. Та пісенька вічна.*

*У снах тебе бачу. А сни на хвилину,
У серці не смуток, а гнів і турбота.
Я вітром повію. Я птицею злину
Калиною виросту попід ворота...*

Андрій Малишко

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Людина часто живе, як на Лобивательський розум, дивними забаганками: карабкається за тисячі метрів на льодову вершину, щоб її невідомо для чого підкорити, тратить тисячі доларів, щоб постояти півгодини на мисі Доброї надії, загадує бажання на падаючу зірку, не будучи впевненою, чи то справді небесне світило, а не літак-розвідник, шукає цвіт папороті, знаючи, що вона ніколи не цвіте...

Саме такі думки чомусь приходили в голову, коли майже опівночі ми стояли на самому краю Золотої підкови й вдивлялися у гігантську «пожежу» Ніагарського водоспаду, точніше Ніагарських водоспадів, а ще точніше Наягра-фолс, як називають це диво світу англійськими людьми. Але так вже на наших українських материкових просторах повелося, що Наягра – це Ніагара й нехай вибачать нам цей «діалект» прискіпливі лінгвісти.

Водяна 53-метрова стихія, що нагадувала про себе немилосердним гуркотом, переливалася пурпурово-фіалково-помаранчево-блакитними вогнями. В цей момент ми були схожі, напевне, на первісних людей, які могли дивитися на вогнище й бачити в ньому і вічність, і магію, й чар, і ворога, й друга... Але ми в своєму дикунському пориві були не єдині – поряд так само, майже ритуально вдивлялися у вогняну феєрію сотні й сотні землян, які, до того ж, розмовляли різними мовами світу. Власне, заради цієї нічної «забаганки» ми й здолали більш як 8 годин дороги.

Одного разу ми вже розповідали про свою подорож на Ніагару, але денну. Але то, з'ясовується, лише половина повного уявлення про це одне з найвеличніших див світу. Друга – нічний Ніагарський водоспад, точніше, водоспади, бо Ніагара – це не один, а каскад водоспадів. З настанням темноти вони перетворюються на справжній сюр, розшифрувати який неспроможні, напевне, навіть далекі інопланетяни, споглядаючи нас, землян, зі своєї високоти.

Важко повірити, що ніагарське світлове дійство – винахід не XXI й навіть не XX століття, а ще раннішого періоду. У 1860 році з нагоди візиту до Ніагари принца Уельського організатори його подорожі вирішили чимось здивувати його величність й прикрасили Американський та Канадський водоспади 200 різнокольоровими лампочками, так званими «бенгальськими вогнями», що використовувалися як сигнальні знаки SOS на морях-океанах. Британська London Times назвала це дійство «грандіозним, фантастичним, безпрецедентним». У січні 1879 року ніагарці для Illumination on the Falls (так тепер офіційно називається це дійство) вико-

ридали спеціальні електричні лампочки потужністю 32 тисячі свічок. Приводом стала не лише благословенна Різдвяна пора, а й відвідина Ніагарських водоспадів генерал-губернатором Канади, маркізом Лорне з дружиною, принцесою Луїзою. З того часу ніагарське світлове диво постійно вдосконалювалося: в 1907 році D'Arcy Ryan of General Electric Company запропонувала освітлювати водоспади 36 прожекторами, у 1990-ті вони були замінені модернішими, сьогодні ж вечірня й нічна Ніагара освітлюється 21-ю ксенігеною лампою діаметром 76 сантиметрів кожна. 18 з них містяться на Ілюмінаційній вежі, відразу за Queen Victoria Place – найпопулярнішим оглядовим туристичним майданчиком канадської набережної величній Ніагарі, й 3 модерні прожектори – нижче річкової берегової лінії, напроти Американського водоспаду.

Illumination on the Niagara Falls

Ніагарські водоспади з висоти пташиного польоту

ЗОЛОТА ПІДКОВА – НА ЩАСТЯ

Наша довідка: Ніагарський водоспад (Niagara Falls) – каскад водоспадів на річці Ніагара, яка відокремлює американський штат Нью-Йорк від канадської провінції Онтаріо і з'єднує два з Великих американських озер – Онтаріо та Ері. До каскаду входять: водоспад «Підкова» (Horseshoe Falls), знаний ще як Канадський водоспад (Canadian Falls), Американський водоспад (American Falls) і водоспад «Фата» (Bridal Veil Falls). Ніагарський водоспад – найпотужніший у Північній Америці. Його максимальна висота – 53 метри, максимальна ширина – 793 метрів, сукупний об'єм води, що проходить через водоспади в період найбільшої активності – 5720 кубометрів за секунду.

Водоспад відкрив у 1677 році французький місіонер і мандрівник Луї Геннепін.

Сьогодні Ніагарський водоспад – це всесвітньо відомий туристичний центр, який охоплює два однойменні міста-близнюки – Ніагара-Фолс, одне канадське, а інше – американське. Обидва міста поєднані між собою мостом Rainbow Bridge. До них приєднано, утворюючи агломерацію, 12 населених пунктів з населенням 83 тисячі осіб, серед яких переважають етнічні італійці, німці, французи, ірландці, поляки, голландці.

Щоб відчутти могуть Ніагари й слабкість людини, неодмінно треба побувати «за лаштунками» водоспаду «Підкова»

відбувається за спеціальним графіком: з січня до квітня – з настанням сутінків й до 10-ї години вечора, решта року – від 9-10-ї години вечора до опівночі. Щоп'ятниці й щонеділі, а

також у спеціальні святкові дні Ніагарські водоспади увічнюються також грандіозним салютом, який сміливо може конкурувати з нью-йоркським, на День незалежності США 4 липня.

Щоб відчутти силу Ніагарського водоспаду вповні, так би мовити, на дотик і смак, варто сісти в туристичний катер Maid of the Mist, який доставить вас у самісінький епіцентр «Підкови». Maid of the Mist (Діва Туманів) діє з 1848 року й доставляє всіх бажаючих до підніжжя водоспадів. Туристам розповідають легенду про Діву Туманів – найвродливішу дівчину індіанського племені ірокезів, яку колись приносили в жертву богів Маніту. До наших днів дійшла оповідь про те, як юна красуня, вбравшись у найкращі шати, сіла на каное й попливла до водоспаду, аж доки її не поглинула паща Маніта. Досвідчені гіді розповідають цю історію настільки пристрасно, що в якийсь момент, наблизившись до самої «паші Маніта» й щосили відбиваючись від немилосердного вітру з дощем, який цей бог невтомно напускає на надокучливих туристів, здається, що привид Диви й досі неприкаянно блукає Золотою підковою разом з густими туманами. Але щоб відчутти власну нікчемність й безсилля, безсилля людини перед такою стихією, треба купити квиток «за лаштунки» Канадського водоспаду й, одягнувши жовтий поліетиленовий плащ, вистоявши з годину в черзі, спуститися спеціальним ліфтом під потік Підкови. Якщо ви знайдете в собі сміливість на найвідкритішому оглядовому

майданчику втриматися на ногах, наблизитися до водоспаду на відстань витягнутої руки й спробувати «погладити» ту стихію, як доброго песика-друга, якщо вам це вдасться і якщо ви не оглухнете від грому води, то жодні сенді-катріни-айріни вам не страшні.

Власне, в перекладі з мови ірокезів Ніагара (Onguiaahra) означає «Грім води». Ця місцина колись була вотчиною ірокезів, яких французи прозвали «нейтралами» – за дипломатичне мистецтво вести переговори з іншими племенами. Протягом XVI-XVII сторіч тут, уздовж ріки Ніагари, мешкали аборигени ірокезького племені чонноотон.

Європейці з'явилися тут наприкінці XVIII століття. Разом з новим укладом життя вони несли з собою й нові порядки. Якщо телеграфним стилем, то біографія цієї місцини така: в 1790 році на лівому березі Ніагари закінчилося прокладання дороги Портж-Ровд, на якій у 1822 році було побудовано перший готель для туристів; у 1853-му до Ніагари дійшла залізниця; в 1881-му два містечка Кліфтон і Еогін змінили свої імена на Ніагара-Фолс, тим часом цим же іменем назвав себе і Драммонсвіл; у 1904-му всі вони об'єдналися в одне поселення – Ніагара-Фолс із населенням 7 тисяч осіб; у 1905-му поблизу водоспаду почали

діяти три гідроелектростанції; в 1920-ті розпочався туристичний бум, посилюючись разом з розвитком автомобільного транспорту; в 1970-му було створено спеціальну комісію з питань парків Ніагари, яка вирішила тутешню дику природу оголосити заповідником... Ці процеси, втім, не завжди були мирними - за перші два століття після поселення європейців, земля з обох боків Ніагари в районі водоспадів стала приватною, комерція й бізнес по-

чали загрожувати природній красі регіону Золотої підкови, а відвідувачі повинні були платити землевласникам гроші за можливість побачити Ніагару через "дірку в огорожі". Так виник рух "Вільна Ніагара" (Free Niagara), до якого входили художники, архітектори, журналісти... Відтак, з 1885 року штат Нью-Йорк і провінція Онтаріо почали викупувати у бізнесменів землю довкола водоспадів, завдячуючи чому ми сьогодні маємо заповідник Niagara Reservation

State Park, доступний мільйонам людей з усієї планети.

Вниз за течією Ніагари, де річка творить гігантський природний вир, обладнано канатну дорогу, з якої найдопитливіші й найвідважніші можуть роздивитись водоспади з висоти чайчиного польоту. Вежа Skylon Tower також дає можливість поглянути на Ніагару з 160-метрової висоти. Ми ж обачливо зупинилися на канадському узбережжі в одному з найближчих до ріки готелів, у номері з видом на всі три водоспади. До слова, канадська Ніагара мальовничіша, ніж американська, а найкраща панорама відкривається з вікон готелів Marriot, Ambassador Suites, Tower, Sheraton. Правда, "номер з краєвидом" коштує на доларів 30-40 дорожче.

І хоча на календарі був інший, ніж 1 квітня, день, рано-раненько ми вирішили розіграти свого сина. Вибравши готель з прекрасним видом на водоспади, настільки видовищним й захоплюючим, що можна було взагалі не виходити з готельного номера, мали нагоду побачити Ніагару і при заході сонця, й на світанку, й опівночі.

-Вставай, вставай, - почали будити ми його. - Хтось вночі відключив водоспади!

Спросоння він кинувся до вікна й за мить відповів нам таким поглядом, який запам'ятається надовго, мовляв, почекайте-почекайте. Після сніданку засів за комп'ютер і за дуже короткий час приніс роздрукований з інтернету листок паперу з текстом. "Ваш жарт не такий вже й смішний - прошу дуже..."

З'ясувалося, що в житті Ніагари справді були моменти, коли її "відключали" у прямому сенсі цього слова. Наприклад, у 1969 році. Науковці ще в середині минулого століття затурбувалися, що через ерозію ґрунтів водоспади поступово відступають на південь зі швидкістю 0,6-3 метра щорічно.

Початок існування водоспаду відносять до обледеніння Віконсина, яке закінчилось близько 10 000 років тому. Північноамериканські Великі озера і річка Ніагара - це результат існування останнього континентального льодовикового щита, величезної льодової маси, що сповзала з території східної Канади. Льодовик рухався подібно до бульдозера: перемелюючи каміння і ґрунт, зрушуючи їх з місця, заглиблюючи русла річок і виорюючи озера. У певних місцях відкладалися уламки порід, примушуючи річки створювати нові русла. Геологи висловлюють припущення, що існує стара долина, похована під льодовиковими наносами приблизно в районі Веллендського каналу. Після того як крига скресла, дренажна канава з боку Великих озер перетворилася на сучасну річку Ніагара, яка не могла більше текти старою долиною, а утворила нове русло в докорінно зміненому ландшафті. Згодом річка Ніагара вирізала глибоку ущелину уздовж Ніагарського ескарпу, утворивши з північного берега обрив, викликаний ерозією гірських по-

рід між озерами Ері та Онтаріо: річка розмивала старі морські скелі, геологічний вік яких був старший навіть за льодовик. Три великі формації гірських порід були розмиті вщент в ущелині, утвореній річкою Ніагарою.

У 1950 році США та Канада підписали "Ніагарську водну угоду" (Niagara River Water Diversion Treaty), яка передбачала комплекс заходів, спрямованих на забезпечення відтоку води: підводні плотини, перенаправлення найбільш руйнівних потоків, укріплення косяків на вершині водоспадів тощо. Наймасштабнішу роботу було виконано в червні 1969 року, коли ріку Ніагару цілком скерували по іншому руслу й Американський водоспад на кілька місяців "відключився", висох і замовк. Це дозволило створити кам'яний укіс і земляну дамбу. Поки Підкова приймала додатковий об'єм води, інженерний корпус американського війська вивчав русло ріки й виправляв механічні прорахунки, які, зрештою, призвели б до прискорення ерозії й подальшого відступу водоспаду. Після завершення науково-дослідних робіт, в листопаді 1969 року тимчасову дамбу зруйнували й Американський водоспад "запрацював" знову. Однак Luna Island, маленький острівчик між Американським водоспадом і Фатою, ще багато років залишався закритим для відвідувачів - через побоювання обвалу в будь-яку мить.

Сьогодні в житті Ніагари не такі вже й благополучні часи - ерозія ґрунту в 30 сантиметрів щорічно триває, що свідчить про те, що водоспади повільно переміщуються вгору за течією. З часом висота Підкови може збільшитися на 15 метрів, що посилить тиск на дно й підвищить рівень ерозії. Цю проблему змальовано в науково-популярному серіалі "Життя після людей", за яким, через 5000 років Американський водоспад й водоспад Фата пересохнуть, а Підкова переміститься на північ на 1,9 кілометра.

До руйнування природного середовища постійно додає «свої п'ять копійок» й цивілізація. Наприклад, забудова висотними готелями з канадського боку примусила потік повітря змінити свій напрямок, що сприяє утворенню вирів, у результаті чого оглядові майданчики з канадського боку часто затягнуті туманом.

Дешева електроенергія перетворила Ніагару-Фолс у першій половині ХХ століття на промисловий центр. Ніагарську ГЕС, запущену в експлуатацію в 1895 році, проектував уславлений Нікола Тесла, увічнений тут же у бронзі. Ніагара-Фолс стало індустріальним центром, однак наприкінці ХХ століття у зв'язку з виведенням підприємств в інші країни, що розвиваються, місто дедалі більше перетворюється на туристичне. Щороку сюди приїждять мільйони бажаючих подивитися на унікальне диво природи.

Канадський Ніагара-Фолс часто називають «канадським Лас-Вегасом», хоча йому більше пасувало б «канадський Дісней-ленд». Тут є два великих

казино й сила-силенна розважних атракціонів різних жаків, музей воскових фігур, шоколаду, стереоскопічний кінотеатр, галерея динозаврів, гігантський водяний парк... Але це вже зовсім інший образ цього всесвітньо відомого туристичного місця.

Ще одне відкриття, яке ми зримо зробили під час цієї подорожі, це те, що Канада - «дуже українська країна». Лиш заїхавши в підземний гараж готелю, помітили, як до нас біжить чоловік в уніформі, думали, порушили якісь канадські порядки, аж він, кинувшись обніматися, радісно перепитує: «Ви - українці? Я побачив український прапор на вашому авті...» При реєстрації в готелі нас обслуговувала дівчина Інна з Києва, яка дала нам «як своїм», найкращий номер. У ресторані нас обслуговувала дівчина Ірина з Дніпропетровщини, яка залюбки почастивала «найсмачнішою в Канаді кавою». За кілька кварталів від головної туристичної магістралі, на Мейн-стріт нам зустрілася привітна українська католицька церква...

... Прощаючись з канадською Золотою підковою, піднялися на найвищу оглядову точку, звідки добре проглядалася вся Ніагара, й раптом побачили, як Rainbow Bridge - міст, який поєднує Америку й Канаду, осяяла гігантська веселка на півнеба. Ось і знайшовся останній "пазл", якого не вистачало для повного враження про ніагарське диво...

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк - Ніагара-
Фолс - Нью-Йорк**

Збираєтесь вирушити в подорож? Зверніться до Лесі Козіцької з подорожньої агенції Dunwoodie Travel Bureau - і вона полагоди́ть всі ваші проблеми з квитками, готелями, відвідинами знаменитих місць США та нашої планети.

Адреса:

125 Corporate Blvd, Suite 300,
Yonkers, NY 10701

Телефони:

(914) 969-4200

(800) 550-4334

E-mail:

dunwoodie@vacation.com

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навмання не варто - побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

Катер Maid of the Mist (Діва Туманів), який доставляє туристів у самісінький епіцентр "Підкови"

Ніагара взимку

Українська церква у канадській частині Ніагара-Фолс

Добродійна Акція - Союзівка потребує Вас!

Організатор
Українська Народна Фундація
під патронатом
Посольства України-США

2013 Фестиваль Української Культури

на Союзівці
Kerhonkson, New York

Забави
в п'ятницю
і в суботу
орк.
"Грім"

12-14 липня

www.vikamusic.com.ua

SINGER

SONGWRITER

ПІСНЯ
"НАД НАШОЮ
УКРАЇНОЮ"
З КОНКУРСУ
КРОК ДО ЗІРОК

Віка

у супроводі оркестри

музика * танці * спів *
смачні традиційні страви *
ярмарок і багато більше...

Soyuzivka
Heritage Center

216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com

Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net

Василь Попадюк та "Paradyke Band"

"Дунай"-Канада

Хор "Думка"

Школа Танцю Роми Прийми Богачевської

Транспорт для
гостей
Готель Hudson
Valley
1888-9-Hudson

"Дзвін"

Our Sponsors:

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

ЛИСТОНОША «НГ»

Наша адреса:
"NOVA ГАЗЕТА"
64-15 Dieterle Cres.
Rego Park, NY 11374

E-mail:
vlabunsky2002@yahoo.com

СЛУЖИТЬ І ДАЛІ
ГРОМАДІ

Дорога редакція!

Я живу й працюю в Америці вже 20-й рік. Приїхав сюди від безнадії й злиднів, бо в Україні не міг прогодувати свою родину. І ось вже два десятиріччя я тут, в Америці, а моя родина там – в Україні. Важко й гірко, але, видно, така моя доля.

Усі ці роки від пекучої ностальгії, від душевного болю, бо не можу побачити й обняти ані своїх дітей, ані онуків, ані дружину (не маю документів), мене рятувала українська громада. Наші тутешні церкви, музеї, імпрези, які намагаюся не пропускати. Але особливо рятували мене від розпачу наші тутешні українські газети, наше рідне слово.

Ось вже п'ятий рік поспіль виходить в світ ваша «Нова газета». Вона є лідером серед усіх тутешніх видань. І за рівнем матеріалів, і за оформленням. Я не уявляю сьогодні вже без неї свого життя. Гадаю, що так само ставиться до неї вся українська громада. Всю інформацію черпаю лише з «Нової газети». Низький уклін вам за вашу професійну й жертвенну працю, без якої неможливо уявити українську громаду Великого Нью-Йорка. Служить і далі правді й громаді! А люди вас завжди підтримають.

Зі щирим привітом,
Володимир
Саповський
Нью-Джерсі

ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

Вельмишановна редакціє!

З приємністю доводимо до вашого відома, що вистава Української драматичної студії під художнім керівництвом Народного артиста України Івана Бернацького "Там матір добрую мою" з великим успіхом відбулася 2 червня в українській громаді Лонг-Айленда.

На думку багатьох учасників, наша громада ще ніколи так величаво, як цього року, не відзначала роковини Тараса Шевченка. Ми відзначили не тільки 199-ліття від дня народження Великого Кобзаря, але також і перепоховання його в Україні, яке відбулося 22 травня 1861 року.

Без інформаційної підтримки вашої газети ми не змогли б цього зробити.

Від імені управи 42-го відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧ-

Вдячні глядачі вітають артистів Української драматичної студії під художнім керівництвом Народного артиста України Івана Бернацького після вистави "Там матір добрую мою" в Юніондейлі на Лонг-Айленді (штат Нью-Йорк)

СУ) щиро дякуємо вам за ваше спонсорство та багаторазові безплатні оголошення на сторінках «Нової газети».

Нехай нагородою для нас усіх буде почуття задоволення від великого Кобзаревих слова, талановито втіленого на сцені акторами Укра-

їнської драматичної студії Народного артиста України Івана Бернацького, при тому збагативши організоване життя української громади на Лонг-Айленді (штат Нью-Йорк).

Прийміть також маленьку пожертву на Пресовий фонд

Голова 42-го відділу ООЧСУ Катерина Мицьо з Народним артистом України Іваном Бернацьким

- як знак нашої вдячності за вашу таку важливу й потрібну усій громаді працю.

З пошаною,
Катерина
та МIRON Мицьо
м.Юніондейл
(Лонг-Айленд).

Фото Стефана Качурака

І СТОЯТИМЕ ТУТ ХРАМ,
І МОЛИТИМУТЬСЯ В НЬОМУ ЛЮДИ...

Українська церква Св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні сьогодні

Шановна редакціє!

Прошу прийняти ширшу подяку за гарну інформативну статтю («Нова газета», ч.19, травень 2013 р.) про Великодні святкування при парафії Св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні (штат Пенсильванія).

Не знай, з чієї вини, але в цю статтю вкралася одна неточність. У ній написано: "Освятчував наріжний камінь Патріарх Йосиф Сліпий". Насправді ж 21 вересня 1976 року Блаженніший Патріарх Йосиф о 7-й годині вечора відслужив Службу Божу. У своїй проповіді він висловив вдячність Господеві, схвалив задум збудувати тут храм і закликав приступити до цієї великої та нелегкої справи по-Божому, по-святому, наголошувши, що збудована тут церква скликати нас і наших нащадків на молитву і в ній вінчатимуться та

хреститимуться українці, лунати-ме Слово Боже, що закликати нас до християнського життя.

Після Служби Божої Патріарх Йосиф поблагословив ділянку під забудову майбутнього храму й уділив патріарше благословення всім присутнім. На згадку про ту подію на місці, де служилася Св. Літургія, сьогодні стоїть пропам'ятний хрест.

Я був присутній на обох освяченнях й написав про це невеличку статтю, яку надсилаю їй вам. При цьому залучаю невеликий даток на видавничі потреби.

Бажаю вам міцного здоров'я та успіхів у ваших починаннях.

На все добре.

З пошаною,
Ярослав Колодій
Дженкінтавні
(штат Пенсильванія)

ДОПОМОЖІТЬ, ЛЮДИ!

Дорога редакціє!

Від болю й смутку важко висловити свою думку, все змішалось в голові. Скільки порогів я пооббивала, розповідаючи про своє горе, скільки сліз виплакала, а тепер не знаю, з чого почати і взагалі, чи правильно я роблю, пишучи вам цей лист. Від сорому за свою безпорадність пече в грудях.

Чоловік помер у грудні 2012 року, лікували його від туберкульозу, гепатиту, а зрештою, з'ясувалося, що він помер від хвороб, пов'язаних зі СНІДом.

У нас двоє дітей і ми боролися за його життя до останнього. У сина народився хлопчик Михайлик, донька також мала народити донечку, але він її вже не побачив.

Я продала все в господарстві, що могла: 5 корів, 7 свиней, заклала під заставу землю на п'ять років, взяла три кредити в банках, щоб врятувати його, - але все марно. Залишилася голубоса, з 20 тисячами гривень боргу.

На біржу праці не беруть, бо кажуть, що маю землю (а вона ж ніби моя, але й не

моя), працювати немає де, захворіла й сама, але коштів на лікування немає. Я обходила всіх депутатів, писала листи до всіх міністрів, але нікому немає справи до моїх проблем. Я вже хотіла покінчити життя самогубством, але всі мої борги й проблеми впадуть на голови моїх дітей, їм треба буде позичати грошей, щоб мене поховати. Так стало боляче, що простій людині не можна вижити в цьому звіринці, на який перетворила нинішня влада нашу рідну Україну!

Сусідка дала мені вашу газету, сказала, що ви завжди допомагаєте людям, які потрапляють у біду. Благаю вас, падаючи на коліна, допоможіть мені, чим можете! Заради всього святого, прошу вас! Може, ваші читачі зможуть, хто чим може, мені допомогти. Наш милосердний Господь віддячить їм за це. Ваша газета – моя остання надія.

З повагою,
Алла Вавренюк

28641,
село Мар'янівка
Устинівський район
Кіровоградська область

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!
**Відкрийте рахунок
 ІРА,
 щоб забезпечити своє
 майбутнє без турбот.**

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:
 6329 Route 209
 Kerhonkson, NY 12446
 Tel: 845-626-2938
 Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
 226 Uniondale Ave
 Uniondale, NY 11553
 Tel: 516 565-2393
 Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:
 32-01 31st Street
 Astoria, NY 11106
 Tel: 718 626-0506
 Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:
 225 N. 4th Street
 Lindenhurst, NY 11757
 Tel: 631 867-5990
 Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть
 безкоштовно:
 1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$250,000
 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.